Paraná alimenta o Brasil

A recente campanha eleitoral serviu-se de slogans ousados: "faça o Brasil ouvir São Paulo", No Paraná, está sendo feita uma campanha de âmbito nacional mais consistente, com resultados palpáveis: Paraná, Celeiro do Brasil, Paraná Alimenta o Brasil, Paraná Alimenta Nordeste, etc. Não são slogans forjados na oficina dos políticos. São programas elaborados por autoridades competentes em assuntos sócio-econômicos, prontos para entrarem em execução, distribuindo entre os brasileiros matéria de capital necessidade para sobrevivência: produtos alimentícios. O Paraná os produz em quantidades elevadas, com probabilidade ascencional de aumento da produção de gêneros de 1.ª necessidade já para o próximo ano. O que o Paraná conseguiu no campo da lavoura é resultante da conjugação de fôrças do govêrno estadual através da Secretaria da Agricultura e agro-pecuaristas, pondo em pleno funcionamento a "máquina da produção".

As calamidades climatéricas verificadas em diversas regiões do Estado, destruindo plantações de feijão, arroz, milho e trigo em enormes areas, nem por isso, os cereais paranaenses deixarão de pesar na balança do Estado e do Brasil. As previsões não oscilarão sensivelmente. Cálculos elaborados pela SA, revelam um montante de 600 bilhões de cruzeiros proveniente das safras de 66/67, quando convertidos em valôres monetários.

Os produtos estão sendo colhidos e armazenados (Paraná possui também uma vasta rêde de armazéns, porém não em número suficiente) para ulterior distribuição e comercialização. É preciso que o Brasil saiba avaliar o esfôrço paranaense, donde, é necessária nova conjugação de fôrças, desta vez, políticas. O que adiantaria produzir em abundância se não houver justa remuneração do produtor, mormente, do pequeno agricultor? Isto reclama novos mercados consumidores, aliás êstes existem, o que não existe é boa vontade dos responsáveis pelo abastecimento em procurar o produto na fonte brasileira (procura-se feijão no México e se desconhece a produção nacional) e o transporte adequado e imediato.

O Paraná não trabalha à toa. Os seus produtos precisam ser consumidos, porque o Paraná quer alimentar o Brasil.

J. N.

TÓPICOS DA SEMANA

DO EXTERIOR

★ **Noticias da Cidade do Vaticano** revelam que o Papa Paulo VI autorizou os bispos italianos a venderem os ex-votos sem valor artistico, para auxiliar as vitimas das enchentes que assolaram a Itália e que deixaram um saldo de 180 mortos. Do tesouro econômico da Igreja, o Papa liberou a importância de 50 milhões de liras (quase duzentos milhões de cruzeiros) para os desabrigados.

★ **O Papa, recomendou** que sejam coordenados os estudos, conjuntamente, por católicos, protestantes e ortodoxos para elaboração de uma Biblia comum.

★ **O Sumo Pontifice** está contentissimo com a aceitação dos Vietnamitas do Norte da proposta da trégua por ocasião do Natal e Ano Nôvo.

★ **Os comunistas** do Vietnam do Norte prometeram observar uma trégua de 48 horas por ocasião do Natal e Ano Nôvo. Declaram que aceitaram a trégua em atenção aos americanos que protestam contra a politica do Presidente Lyndon Johnson.

★ **Comemorou-se, no dia 24 p. p.** o Dia Universal de Ação de Graças. Nos USA que é feriado nacional, foi registrado um número de 545 mortes em acidentes.

DO PAIS

★ **Fontes do Ministério da Justiça** deram a conhecer que o atual Congresso que deverá votar a nova Constituição será convocado a partir do dia 12 de dezembro até 20 de janeiro de 1967 "deverá aprovar" o voto indireto para Presidência e Vice-Presidência da República. A escôlha direta será feita aos cargos de governadores estaduais e prefeitos municipais.

★ **O Senador Daniel Krieger** informou que reunirá nos próximos dias todo sos presidentes de diretórios estaduais para que sejam estudadas providências com o fito de consolidação da ARENA como partido político definitivo. Revelou, ainda que restam apenas algumas formalidades para serem preenchidas. A tendência do Senador, é a manutenção do mesmo nome do partido.

Por outro lado, o MDB deverá ser dissolvido, segundo as noticias emanadas de proceres políticos do mesmo.

★ **Círculos ligados ao Ministério da Justiça** não confirmaram nem desmentiram a possibilidade da suspensão dos direitos políticos do sr. Carlos Lacerda, exgovernador da Guanabara. Enquanto isso, disse Licerda: "Não tenho pressa em saber porque um dia é de caça e outro do caçador".

DO PARANÁ

★ **A tese do governador mineiro** de que seja incluida no texto constitucional da república a cláusula no sentido de que o vice-governador venha a exercer o cargo de Presidente da Assmebléia Legislativa, teve reação contrária entre os deputados paranaenses.

★ **Com a vigência do nôvo Código de Trânsito** e a imparcialidade dos guardas cresce o número de veiculos multados na capital. O coronel Zanedin, Diretor do DST, revelou que está sendo estudado nôvo sistema de emplacamento de veiculos. Esta medida facilitará a identificação do carro que infringir a lei.

★ **Centenas de Estudantes** do curso médio e superior ao tomar conhecimento do aproveitamento anual, passando por média (a nota é 7), sendo em consequência dispensados dos exames finais, improvisaram uma passeata pelas ruas da cidade, cantando a "Disparada" de Geraldo Vandré, e a "Banda" de Chico Buarque de Holanda.

CONGRESSO CATEQUETICO DE CURITIBA SUGERE:

O primeiro Congresso Catequético do Paraná realizado em Curitiba de 30 de outubro a 1.º de novembro, ao encerrar suas atividades, sugere:

1 — Haja um aprofundamento na preparação e formação dos Catequistas, quanto ao conteúdo, método e sujeito da Catequese.

2 — Para isto torna-se necessária uma efeciente orientação e se publiquem mais trabalhos, especialmente para a ajuda de Catequistas dos Cursos Secundários.

3 — Torna-se necessário que cada Diocese, tenha ao menos uma pessoa exclusivamente para o trabalho catequético.

4 — Seria ainda mais eficiente o trabalho do Secretariado Regional se um membro fôsse destacado para percorrer as diferentes Dioceses.

5 — As respectivas Dioceses enviem pessoas competentes para os centros de Catequese, onde recebam uma preparação técnica esmerada.

6 — Sugere-se sejam feitos quadros mursais, cartazes e outros meios áudio-visuais, para os cursos secundários.

7 — Para o maior entrosamento entre o Secretariado Regional e as Dioceses sugere-se a criação de um boletim informativo.

8 — Acha-se de grande conveniência a Criação em Curitiba, de um Instituto Superior de Pastoral Catequética na linha de outros já existentes no Pais, de que êste Instituto seja assumido oficialmente, pelos Bispos do Secretariado Regional.

9 — Sugere-se, que nas Dioceses, no próximo ano se intensifique o trabalho de organização da Catequese da infância e da adolescência.

Nota: Haverá um encontro para os representantes das diferentes Comissões Diocesanas do Ensino Catequético, em Curitiba, na segunda quinzena de janeiro de 1967.

A data será de 16 a 31 de janeiro. Local: Colégio Sacré Coeur de Jesus.

Inscrições poderão ser feitas nos seguintes endereços:

Rua do Rosário, 63 e 65.
Rua Mateus Leme, 575.
Fone: 4-26-45.

Cardeal Polonês homenagea o Bispo do ABC paulista

O padre Ceslau Marcinak, vigário da paróquia de Santa Maria de Demarchi, no bairro Demarchi, S. André, S. Paulo nês de nascimento, mas naturalizado brasileiro esteve recentemente na Polônia onde foi recebido pelo Cardeal Wyszyński, que hoje é um verdadeiro símbolo da religião católica, enfrentando com destemor, abnegação e espirito de sacrificio o regime comunista que impera naquele pais.

Na oportunidade, o Primaz da Polônia fêz do Padre Ceslau o portador de flôres e uma medalha comemorativa dos mil anos de cristianismo na Polônia, para serem entregues a D. Jorge Marcos de Oliveira, bispo diocesano do ABC. A entrega teve lugar dia 6 de novembro, na Catedral do Carmo, em Santo André.

ECUMENISMO

ALIDO ROSA

Estão aparecendo na imprensa e no rádio artigos e conferências que procuram elucidar o verdadeiro sentido do Ecumenismo. Pois acontece que muitos católicos, levados pelo zêlo à sua Igreja e pela ânsia de ver, quanto antes, realizado o último desejo de Jesus, interpretando a seu modo a doutrina do Concilio sôbre o Ecumenismo, não poucas vêzes beiram graves perigos.

Assim, para uns o "movimento pró unidade" da Igreja é classificado como sendo um "nôvo método de camaradagem"; para outros "sinônimo de indiferentismo" e para outros ainda, como um "sistema liberalista".

A fonte destas interpretações parece ser os tópicos do Decreto Conciliar, que, de fato, além de constituirem novidades, são para muitos "pedras de que algumas vêzes a Igreja levou a culpa das "cisões que hoje afetam a túnica inconsútil de Cristo"; a afirmação de que "o Espirito Santo atua também fora da Igreja Católica"; a afirmação de que "também os irmãos separados podem gozar da vida da graça"; e "o reconhecimento dos méritos dos irmãos separados no cultivo das Escrituras Sagradas".

Realmente a Igreja dá-nos o primeiro exemplo de como fazer ecumenismo. Pois ela sabe que fazer ecumenismo não significa negar-se a si mesma, mas reconhecer e aumentar o que de sua plenitude existe nas comunidades separadas. Por isso se enganam aquêles seus filhos que a condenam a um "eterno bater no peito e classificam os reformadores como "proto-mártires do Vaticano II".

Tais católicos, nos seus estudos ecumênicos, não perceberam o que o Decreto sôbre o Ecumenismo afirma no n.º 3: "Embora as Igrejas e Comunidades separadas não estejam despojadas de sentido e de significação no mistério da salvação, a virtude do Espirito Santo, que nelas existe, deriva-se da própria plenitude de graça e verdade confiada à Igreja Católica". Portanto, "não obstante as numerosas comunhões cristãs se apresentem aos homens como legitima herança de Jesus Cristo", "a Igreja Católica continua sendo a única grei de Deus".

Em suma, Ecumenismo consiste no reconhecimento do que as comunidades separadas têm de verdadeiro e santo e no nosso empreendimento caridoso para que elas cheguem à plenitude da Verdade e da Santidade.

Homenagem ao Milênio Cristão da Polônia

966 — 1966

Dia 1.º de dezembro às 20 horas e 30 minutos Espetáculo artistico oferecido pelo Diretório Académico Rocha Pombo, em homenagem ao Milênio Cristão da Polônia.

Apresentar-se-ão:

Jograis da Universidade Federal do Paraná
Ballet da Sociedade Thalia
Concêrto de Piano.

Local: — Auditório da Reitoria da Universidade Federal do Paraná

ENTRADA FRANCA

O PAPA E OS HÚNGAROS

Lenildo Tabosa Pessoa

O Papa Paulo VI recordou, há poucos dias, as pessoas que tombaram em defesa da justiça e da liberdade e citou explicitamente, entre elas, os patriotas húngaros que há dez anos eram massacrados, nas ruas de Budapest, pelos tanques soviéticos, por desejarem para seu país uma verdadeira independência.

Os ideais defendidos pelos revolucionários húngaros eram os mesmos que os comunistas patrocinam, no mundo livre, ao liderarem ou tentarem liderar manifestações estudantis, operárias e de intelectuais. Contudo, quando êles não estão no poder tem uma atitude e, quando já tem tudo nas mãos outra.

No mundo comunista, quem não pensa de acôrdo com a linha oficial é massacrado nas ruas, como aconteceu aos patriotas húngaros, ou submetidos a outras espécies de sanções.

A revolução húngara ocorreu há dez anos, mas as coisas não mudaram de lá para cá. Uma prova disso é que, no dia 4 de novembro, o sr. Janos Kádár, líder do PC húngaro, prestou homenagem não aos patriotas húngaros, como fêz o Papa, mas à polícia secreta que em 1956 iniciou o massacre do povo.

Mesmo nos países comunistas considerados mais "liberalizados", a situação não é das mais animadoras. Na Iugoslávia, prof. Mihajlo Mihajlov foi privado de sua cátedra e posto na prisão por criticar a URSS e desejar fundar um jornal democrático e livre. Na Polônia, o filósofo Leszek Kolakowski acaba de ser expulso do PC porque criticou as restrições à liberdade de discussão.

Se os comunistas agem assim quando estão no poder, que poderão ensinar ou que contribuição — poderão dar nos famosos "diálogos" com os católicos? Apesar disso, os "católicos progressistas" não hesitam em fazer seu jôgo, não só aceitando o "diálogo" mas, o que é pior e ainda mais desonesto, silenciando perante o que fazem os govêrnos comunistas e denunciando o "terrorismo cultural" quando os govêrnos não comunistas fazem muito menos do que êles. — (Agência S.I.B.).

O general Franco, contando atualmente 75 anos de idade, resolveu democratizar em parte o seu regime ditatorial na Espanha e eleger o seu sucessor.

O Brasil reverenciou os mortos da intentona comunista de 1935

Cerimônias civico religiosas realizadas em todos os recantos do pais marcaram mais uma data em homenagem às vitimas da traição de maus brasileiros, comunistas, em 1935 Na Guanabara, no cemitério S. João Batista, a solenidade contou com a presença do representante do Presidente da República, sr. Pedro Aleixo — Vice-Presidente eleito, falando na oportunidade. Feita a encomendação religiosa, usou da palavra o vice-almirante Acyr Dias de Carvalho Rocha, discursando em nome das três armas, ressaltou o almirante: "as forças armadas não permitirão o retôrno daqueles que se interessam ùnicamente por vantagens pessoais e enriquecimento à custa dos cofres públicos e que já por duas vêzes nos levaram à beira do abismo".

Em Curitiba, as cerimônias foram iniciadas com a missa celebrada pelo Arcebispo Metropolitano, na Catedral, às nove horas com a presença de altas autoridades civis e militares e do povo em geral. À noite, o coronel Ferdinando de Carvalho, comandante do CPOR de Curitiba, proferiu discurso na Reitoria da Universidade do Paraná. A promoção esteve a cargo da Liga Civica de Integração Democrática, União Civica Feminina e Associação Comercial do Paraná. Após a palestra, houve cerimônias civico religiosas.

Flashes – Curiosidades – Notícias

● **O sr. Paulo Pimentel**, em recente viagem ao Nordeste onde concedeu entrevista à imprensa e falou na TV de Recife, foi muito aplaudido e cumprimentado. Uma senhora disse: "Quero vê-lo Presidente da República".

● **Em Botucatu, S.P.**, onde o governador recebeu o titulo de cidadão honorário daquela cidade, o Arcebispo de Botucatu, D. Henrique Trindade lançou a candidatura do Sr. Paulo Pimentel à Presidência da República, dizendo: "O Brasil precisa de homens jovens, integros e capazes como o Governador do Paraná, para levá-lo ao lugar que lhe cabe no consêrto das nações".

● **O resultado final do pleito de 15 de novembro** ainda não foi concluido. ARENA elegeu 18 Senadores, MDB — 5.

● **O sr. Ney Braga**, perdeu apenas no municipio do Rio Branco do Sul. Em N. S. das Graças os demais concorrentes para o Senado não obtiveram votação.

● **O sr. Emilio Gomes**, candidato à deputação federal, também arrebatou todos os votos numa das urnas de Irati.

● **Adauto Lúcio Cordoso** renunciou à Presidência da Câmara dos Deputados, em Brasília.

● **Uruguai** pôs fim ao sistema de govêrno colegiado que vigorou 15 anos, elegendo o sr. Oscar Nestido (Colorado) no plebiscito de domingo último.

SR. ROBERTO LANDOWSKI

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 R.
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

Curitiba — 7 grudnia — (dezembro) — 1966 — Nr 2792 (48/66)

Krok naprzód

Każdy człowiek aktywny i pełen inicjatywy, każde towarzystwo, każda społeczność nie szczędzi trudów i wysiłków, by pomnożyć stan swego posiadania, zwiększyć liczbę swych członków, ulepszyć metody swego działania, jednym słowem — iść naprzód. Bez tych tak ważnych przymiotów i zalet niemożliwy jest jakikolwiek postęp. Następuje zastój i zacofanie.

Drukarnia "Ludu" zawsze zdawała sobie sprawę, że nie można zadowolić się przestarzałymi metodami pracy, że należy iść z duchem czasu. Dlatego to z niemałym trudem zakupiła w ciągu ostatnich kilkunastu lat dwa linotypy i nową maszynę do druku. A ostatnio nabyła jeszcze jedną wielką maszynę do druku, bo stare zbyt często odmawiały posłuszeństwa.

Właśnie dnia 28 listopada br. roku Ks. Arcybiskup kurytybski Dom Manuel poświęcił nową maszynę drukarską, nabytą w Heidelbergu — w Niemczech. Stało się to możliwe dzięki pożyczce uzyskanej od wielkiej firmy parańskiej — CODEPAR, na stosunkowo niski procent i na spłaty w ciągu czterech lat.

Niech nikt nie myśli, że Drukarnia "Ludu" wzbogaciła się na tygodniku, zakupując maszynę i wydając na nią około 45 milionów kruzejrów. Tygodnik nasz jest deficytowy i jedynie coroczne wydawanie Kalendarza pozwala — i to nie zawsze — na uiszczenie długów pozostałych z rocznego wydawania gazety "Lud". Gdyby wszyscy abonenci płacili wiernie prenumeraty, finanse "Ludu" stałyby o wiele lepiej. Niestety, więcej niż jedna czwarta prenumeratorów albo nie płaci w ogóle, albo ociąga się z uiszczeniem abonentu.

Zdajemy sobie sprawę, że część naszych Czytelników irytują dwie strony po portugalsku. Oni chcieliby, by wszystko było po polsku. Są także i tacy, którzy domagają się więcej stron po portugalsku, twierdząc, że ich dzieci już nie umieją czytać po polsku, a przecież trzeba dbać również i o nich, by nie powrócili do analfabetyzmu. Sprawa ta wydaje się bez rozwiązania ale musimy przecież jakąś drogę znaleźć. Na razie zdecydowani jesteśmy utrzymać tygodnik "Lud" w obecnej formie, gdyż ta rozwiązuje przynajmniej częściowo problem znajomości dwóch języków: polskiego u starszych, portugalskiego — u młodszych.

Stanowisko tygodnika "Lud" jest bardzo trudne, ponieważ ma zadowolić, przynajmniej o ile to możliwe, i czytelników inteligentnych i ludzi prostych. I tych, którzy — choć nie są bynajmniej sympatykami komunizmu — uznają rząd Polski Ludowej, oraz tych, którzy stoją po stronie rządu polskiego na wygnaniu. Ankieta, przeprowadzona kiedyś przez ks. red. Wojciecha Sojkę, jakie oblicze powinien mieć "Lud", co najwięcej interesuje czytelników, nie przyniosła jasnej i decydowanej odpowiedzi. Odpowiedzi te były zbyt rozbieżne, by Redakcja mogła według nich się zorientować. Nie ulega jednak wątpliwości, że najwięcej czytana jest strona 2-ga i ostatnia. Listy do Redakcji, czy głosy Czytelników stanowią najwięcej interesujące szpalty naszego tygodnika.

Tu znów nasuwa się trudny problem: czytelnicy mają prawo wyrażać swój osobisty sąd czy przekonania

Zdjęcie powyższe przedstawia moment poświęcenia nowej maszyny przez J. Ekc. D. Manuel da Silveira D'Elboux, Arcybp. Kurytyby.

nieraz wprost sobie przeciwne. Redakcja zaś, idąc po linii demokratycznej i szanując głosy swych czytelników, prawie zawsze zamieszcza artykuły czy wypowiedzi na przeróżne tematy, choć nie zawsze poglądy Redakcji czy większości czytelników idą po tej samej linii. Tę bardzo delikatną i drażliwą kwestię wszyscy Szanowni Czytelnicy powinni zrozumieć i nie brać tego Redakcji za złe. Dla stałej orientacji naszej pamiętać należy, że artykuły na stronie 2-ej nie podpisane są zamieszczane na odpowiedzialność Redakcji. Tylko do tych artykułów nasi Czytelnicy mogą mieć do nase pretensje.

Końcowymi słowami naszymi niech będzie apel do Szan. Czytelników, by wiernie i sumiennie uiszczali swe prenumeraty, oraz by nabywali Kalendarz Ludu na rok 1967, który, corocznie wychodząc, stanowi zbiór najważniejszych wydarzeń, odkryć i zagadnień, jakie ludzkość naszych czasów przeżywa.

Ubiegły tydzień w polityce światowej

NAJWAŻNIEJSZYM WYDARZENIEM:

OBRANY NOWY PREZYDENT URUGWAJU

W atmosferze spokoju i porządku odbyły się w Urugwaju wybory do Kongresu oraz plebiscyt na temat systemu rządów. Przeważna większość wyborców opowiedziała się za systemem prezydencjalnym, odrzucając obecną formę rządu kolegialnego. Nowym prezydentem Urugwaju obrany został gen. Oscar Gestido, należący do opozycyjnej partii "Kolorowych". Również kandydat tejże partii — Jorge Pach Mareco został przewodniczącym Senatu i Izby Deputowanych. Oprócz zwycięstwa opozycji, poprawiła się sytuacja partii komunistycznej — Fidel — która osiągnęła 10% głosów, obierając jednego senatora na 31 członków Senatu oraz 5 krzeseł w Izbie Deputowanych, na 99 istniejących. W innych słowach, komuniści otrzymali 50% więcej głosów niż w wyborach z 1962 r. Nowy szef państwa, przemawiając do narodu, powiedział, że wszyscy obywatele kraju, chociaż innych przekonań politycznych, powinni współpracować z nowym rządem nad uzdrowieniem finansów i rozwojem ekonomicznym państwa.

***

Po raz 16 z rzędu na generalnej sesji Organizacji Narodów Zjednoczonych odrzucono przyjęcia Chin komunistycznych na stałego członka tej organizacji. Głosowało przeciw Chinom 57 delegatów, 46 — za, a 17 reprezentantów powstrzymało się od dania głosu. Teza dopuszczenia Chin do ONZ była silnie popierana przez Rumunie, Albanię i 8 państw Azji i Afryki. Idea, by obie Chiny znalazły się w ONZ, odrzucona została przez Chiny komunistyczne i państwa socjalistyczne. Nie przeszedł również projekt Chile, by zebrać specjalną komisję międzynarodową, która w ciągu całego roku przestudiowałaby tę kwestię i przedstawiła ją na przyszłorocznej sesji ONZ. Projekt ten poparły państwa: Brazylia, Boliwia, Chile, Kolumbia, Ekwator, Gwatemala, Meksyk, Panama, Urugwaj, Wenezuela, Nikaragwa i Jamajka. Rozwiązanie tego problemu nastąpić może tylko na przyszły rok.

***

Zamach stanu zarejestrowany w republice afrykańskiej — Burundi. Młody monarcha Ntare V usunięty został z tronu przez premiera Michel Micombero, który proklamował republikę po 300 latach monarchii; rekrutujący się ze szczepu oltrzymów - wojowników Watusi Nicombero wykorzystał nieobecność 19-letniego króla, znajdującego się na uroczystościach gen. Mobutu w Kongu. Premier ten liczy 31 lat życia, jest kapitanem małej armii i pochodzi również ze szczepu Watusi. Nowourodzona republika w Burundi, posiadająca 2,3 miliona mieszkańców, przeżywała od 1962 r. tj. od swego uniezależnienia się od Wielkiej Brytanii, cały szereg zamachów. W ub. roku stary monarcha Mwambusa IV stał się ofiarą zamachu. Pomimo otrzymania 3 strzałów od zamachowców, utrzymał się przy życiu. Wkrótce później został on pozbawiony tronu przez własnego syna Ntare V, który z kolei stracił władzę przez zamach Micombero. Książę Bilhar, brat obecnego premiera został zamordowany. Ten sam los spotkał poprzedniego premiera.

***

Nowa wersja odnośnie walki o władzę w Chinach komunistycznych krąży obecnie w zagranicznych kołach politycznych. Mianowicie, że Mao Tse Tung jest swego rodzaju "manekinem" w rękach marsz. Lin Piao. Ten ostatni przewodzi grupie wyższych wojskowych uważających, że na starego lidera nadszedł już czas, by ustąpić. W tej walce o sukcesję — marsz. Piao posłużył się "Czerwoną Gwardią", nie chcąc narażać na szwank honoru armii chińskiej. Zresztą, o wiele skuteczniej i bez większych wstrząsów zrobiła to "Czerwona Gwardia", złożona z zapalnej i skłonnej do ekscesów młodzieży. Młodzież ta w swych pochodach, demonstracjach a nawet w wypadkach rękoczynu zohydza w opinii publicznej najwyższe osobistości partii, głosząc głośno, że broni doktryny Mao Tse Tunga, za którego plecami stoi "totumfacki" marszałek Piao. Dotąd nieznane jest stanowisko i pozycja premiera Chu En-Lai. W ostatnich kilku miesiącach mało się słyszało o nim w prasie chińskiej. Informacje niepotwierdzone z Chin sugerują, że i on znajduje się w niełasce.

WIADOMOŚCI Z BRAZYLII

★ **Żywność dla Brazylii.** — Ministerstwo Planowania doszło do wniosku, że brazylianie są niedożywieni. Doświadczenia dokonane w celu znalezienia danych do opracowania dziesięcioletniego planu mogą wykazać w cyfrach statystycznych, to się dotychczas tylko przypuszcza. Można się spodziewać, że plan dziesięcioletni przyniesie poprawę w zaopatrzeniu kraju w produkcję rolniczo-hodowlaną.

★ **W ciągu czterech lat** 714 klm nowej nawierzchni na ulicach Kurytyby. W ostatnich czterech latach departament drogowy miasta Kurytyby zdołał pokryć nową nawierzchnią 714 klm ulic miejskich.

★ **Ivo Arzua pozostaje prefektem Kurytyby.** — Były prefekt Kurytyby Ivo Pereira Arzua został ponownie mianowanym przez Gubernatora Paulo Pimentel prefektem stolicy Parany i zatwierdzony przez deputowanych — 82 głosami.

★ **Nowe prawo o ubezpieczeniu.** — Prezydent Castelo Branco podpisał nowe prawo o ubezpieczeniu, według którego nie można dokonać żadnej operacji bankowej z osobą prawną, która nie posiada pełnego ubezpieczenia.

★ **Parana otrzymała** w tym roku 1533 cudzoziemców. Od stycznia do listopada bieżącego roku przyjechało do Brazylii na stałe 1533 cudzoziemców. Wśród nich najwięcej Japończyków, — 397, potem Koreańczyków, 251, 199 Portugalczyków, 116 Polaków, 86 Włochów, 71 Niemców, 59 — bez narodowości i po jednym z innych narodowości.

★ **Szufłady na kości ludzkie.** — Prefekt miasta Campo Largo odnawiając cmentarz miejscowy zastosował nowy wynalazek na przechowanie kości ludzkich z grobów przekopywanych co pięć lat, umieszczając je w specjalnie zbudowanych szufladach.

★ **Lacerda niepewny.** — Jednym z najbardziej dyskutowanych tematów politycznych w ostatnim czasie było przymierze zawarte między byłym gubernatorem Guanabary Carlos Lacerda i byłym prezydentem Brazylii Juscelino Kubitschek na spotkaniu w Lisboa.

★ **Wysokie obcasy — zakazane.** — Nowe przepisy jazdy zawierają między innymi zakaz używania obuwia z wysokimi obcasami przez panie kierujące samochodami, oraz karę dla małżonków używających niewłaściwej pozycji przy kierowaniu samochodem.

Migawki ze Świata

● **Wojna w Wietnamie ustanie na pięć dni.** — Dziennikarz amerykański oznajmił w Sajgonie, że rząd Stanów Zjednoczonych przyjął zawieszenie broni na czas Bożego Narodzenia i Nowego Roku poddany przez Wietnam Północny, a rząd Południowego Wietnamu stwierdził że zawieszenie broni będzie trwało pięć dni.

● **Myśliwce izraelskie strąciły samoloty egipskie.** — Dwa myśliwskie samoloty egipskie próbowały zmusić cywilny samolot do lądowania, ale zostały zaatakowane przez dwa myśliwce izraelskie. Próbowały uciec lecz obydwa spadły na terenie egipskim. Myśliwce izraelskie wróciły do swej bazy. Hussein — król Jordanii oświadczył, że kraje Azji mniejszej znajdują się nad brzegiem groźnego konfliktu, bardziej niebezpiecznego dla pokoju światowego niż kryzys sueski.

● **Chiny komunistyczne nie mogą wejść do ONZ.** — Zgromadzenie ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych jeszcze raz odrzuciło 66 głosami przeciw 48 projekt przyjęcia Chin Komunistycznych do ONZ. Delegaci jeszcze raz stwierdzili, że wejście Chin Komunistycznych do ONZ jest poważnym problemem, bo potrzeba na to dwóch trzecich głosów.

● **W Niemczech odradza się antysemityzm.** — Pomnik wzniesiony przez Żydów na pamiątkę ofiar poległych w Dachau został w nowopomalowany siastyłami hitlerowskimi i znakami antysemickimi oraz anty-amerykańskimi. Policja wyznaczyła 250 dolarów nagrody dla tego, który by wskazał posziak profanatora.

● **Życzenia Ojca świętego na Boże Narodzenie.** — Dnia 22 grudnia o godz. 19 czasu Grenwich, Papież Paweł VI przemówi przez radio watykańskie i inne stacje radiowe do całego świata katolickiego przesyłając wszystkim wiernym życzenia z okazji Bożego Narodzenia.

● **Moskwa może zerwać zupełnie z Chinami.** — Rosja przygotowuje się do otwartej wojny z Chinami komunistycznymi. Zupełne zerwanie z Chinami może ożywić politykę zewnętrzną Rosji. Jeżeli rosjanie zdołają zwołać wszystkie kraje bloku komunistycznego na wspólną konferencję i potępić na niej obecną politykę Chin Komunistycznych staną się potęgą rządzącą w świecie komunistycznym.

Generał OSCAR GESTIDO nowy prezydent Urugwaju

● **W Italii nadal trwa klęska powodzi.** — Nowe ulewne deszcze powodują nowe wylewy rzek, niszcząc zasiewy. Wiele regionów w Alpach pozostaje odciętych od świata wskutek silnych opadów śnieżnych. Niektóre tereny jeszcze nie zdążyły wrócić do normalnego stanu po ostatnich wylewach z początkiem ubiegłego miesiąca.

● **W nowym roku — pierwszy lot człowieka na księżyc.** — Jeden ze specjalistów astronautyki amerykańskiej oświadczył na konferencji w Bostonie, że już jest w pogotowiu "Saturn 5" do pierwszego lotu próbnego, który ma zawieźć astronautów amerykańskich na księżyc.

KALENDARZ "LUDU" Na Rok 1967

Po wielu trudnościach, wyszedł nareszcie z druku jeszcze jeden Kalendarz "LUDU". Zawiera rozmaite artykuły, między innymi o faunie brazylijskiej, o ostatnich wynalazkach itd.

Cena Kalendarza zaledwie Cr$ 1.500.

Nabyć go można w Administracji "LUDU", albo u Szanownych Agentów "LUDU".

Paraná alime...

A recente campanha el... ousados: "faça o Brasil ou... está sendo feita uma cam... mais consistente, com resu... Celeiro do Brasil, Paraná... Alimenta Nordeste, etc. Nã... oficina dos políticos. São ... autoridades competentes e... cos, prontos para entrarem... entre os brasileiros matéria... sobrevivência: produtos ali... duz em quantidades elevada... cional de aumento da prod... cessidade já para o próxim... seguiu no campo da lavour... ção de fôrças do govêrno ... taria da Agricultura e agro-... funcionamento a "máquina...

As calamidades climaté... sas regiões do Estado, dest... arroz, milho e trigo em eno... cereais paranaenses deixar... Estado e do Brasil. As p... sivelmente. Cálculos elabor... montante de 600 bilhões d... safras de 66/67, quando co... tários.

Os produtos estão send... (Paraná possui também un... porém não em número sufi... buição e comercialização. É... avaliar o esfôrço paranaens... conjugação de fôrças, desta... taria produzir em abundân... muneração do produtor, m... cultor? Isto reclama novos... aliás êstes existem, o que n... responsáveis pelo abastecim... to na fonte brasileira (proc... se desconhece a produção n... dequado e imediato.

O Paraná não trabalh... precisam ser consumidos, ... mentar o Brasil.

TÓPICOS D...

DO EXTERIOR

★ Notícias da Cidade do ... Paulo VI autorizou os bispos ... tos sem valor artístico, para a... tes que assolaram a Itália e ... mortos. Do tesouro econômic... importância de 50 milhões de... de cruzeiros) para os desabri...

★ O Papa, recomendou q... dos, conjuntamente, por cató... para elaboração de uma Bíbl...

★ O Sumo Pontífice está ... dos Vietnamitas do Norte d... são do Natal e Ano Nôvo.

★ Os comunistas do Viet... servar uma trégua de 48 hora... Nôvo. Declaram que aceitara... americanos que protestam c... Lyndon Johnson.

★ Comemorou-se, no dia 2... de Graças. Nos USA que é ... um número de 545 mortes em...

DO PAÍS

★ Fontes do Ministério da... o atual Congresso que deverá... convocado a partir do dia 12... de 1967 "deverá aprovar" o v... Vice-Presidência da Repúblic... aos cargos de governadores es...

★ O Senador Daniel Krie... próximos dias todo sos presi... para que sejam estudadas p... solidação da ARENA como p... velou, ainda que restam ape... serem preenchidas. A tendên... do mesmo nome do partido. Por outro lado, o MDB de... notícias emanadas de prócer...

★ Círculos ligados ao Mi... maram nem desmentiram a ... direitos políticos do sr. Ca... Guanabara. Enquanto isso, d... sa em saber porque um dia é ...

DO PARANÁ

★ A tese do governador n... texto constitucional da repúb... que o vice-governador venha ... da Assembléia Legislativa, t... deputados paranaenses.

★ Com a vigência do nôv... parcialidade dos guardas cre... tados na capital. O coronel ... velou que está sendo estuda... mento de veículos. Esta me... do carro que infringir a lei.

★ Centenas de Estudantes... tomar conhecimento do apro... média (a nota é 7), sendo en... exames finais, improvisaram ... cidade, cantando a "Dispara... "Banda" de Chico Buarque ...

CZYTELNICY PISZĄ

POLONIA Z CASCA UROCZYŚCIE OBCHODZIŁA TYSIĄCLECIE CHRZEŚCIJAŃSTWA POLSKI

Dzień 24 lipca 1966 zapisał się złotymi literami w życiu i historii Polonii z okręgu Casca Santo Antônio. Dzień ten wybrali Polacy na uroczysty obchód Tysiąclecia Chrześcijaństwa Polski. Na długo przed tym nasz niezmordowany ks. proboszcz Walenty Nowacki wraz z komitetem millenijnym pracowali, aby pięknie przygotować program uroczystości. Po kaplicach polskich wszędzie odbywały się nabożeństwa z kazaniami i godziny św. oraz różańcowe w podzięce za tę wielką łaskę, że Pan Bóg i Matka Częstochowska, Patronka naszego okręgu pozwolili nam doczekać tak pięknej i rzadkiej daty Tysiąclecia Chrztu Polski.

Nadszedł oczekiwany dzień, niedziela 24-go lipca. Poranek mroźny, ale to nic bo ze wszystkich stron zjeżdżają Polacy konno, kaminionami, omnibusami, a nawet i pieszo na uroczystości millenijne do Casca. Gromadzą się na starym szlaku drogowym — General Velha, gdzie przed 80-ciu laty kroczyli ścieżką pierwsi emigranci polscy, zapuszczając się w ciemne bory, aby założyć swoje siedziby i zbudować pierwszą kaplicę pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej, która do dziś istnieje.

Stąd to wyruszyła procesja z pieśnią na "Ze wzgórz Częstochowy rozlega się głos"... do kościoła parafialnego w Casca, także założonego przez polskiego kapłana ks. Zarazę. Ale dzisiaj nie jest ich garstka. Idą tysiące, ubrani odświętnie. Krzyż pięknie przystrojony, za nim młodzież niesie sztandar polski, ufundowany przez założycieli kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej i towarzystwa "Orła Białego". Potem obraz Matki Boskiej Częstochowskiej niosą sędziwe matki — polki. Głowy ich okryte białymi chustkami. Idą poważnie z różańcem w ręku, nucąc pieśń "Pójdźcie do mnie dziatki moje — przyszedł czas... Ktoś z widzów mówi jak te matki pięknie wyglądają przy obrazie Matki Boskiej Częstochowskiej z białymi jak śnieg chustkami, podobnie jak św. Weronika, która otarła twarz Chrystusowi w pochodzie na Kalwarię. Kroczą poważnie i dzieci w strojach narodowych. Obraz otoczyli młodzieńcy i panienki z zespołu "Młoda Polonia" w pięknych krakowskich strojach z ks. prob. Leonem Lisiewiczem z Porto Alegre. Procesję prowadzi ks. proboszcz Walenty Nowacki.

Procesja z obrazem M. B. Częstochowskiej w drodze do kościoła

Procesja zbliża się do kościoła parafialnego. Uroczyście biją dzwony. Przed kościołem mnóstwo ludzi, m. in. biskup Claudio Colling z Passo Fundo, prob. ks. Bruno, spracowany i sędziwy ks. Aleksander Studziński, który długie lata konno objeżdżał polskie kaplice, zanim została utworzona polska parafia w Santo Antônio. Księża Kapucyni polskiego pochodzenia, wielu księży z okolic, wiele sióstr z sąsiednich parafii, też pochodzenia polskiego. Wszyscy swoją obecnością chcą się włączyć w rytm pieśni i modlitw z całą Polską, przeżywając 10 wieków przynależności do wiary Chrystusowej i do Matki Najświętszej.

Z pieśnią "Serdeczna Matko" wkracza obraz i pochód z ludem rozmodlonym do kościoła z ks. biskupem na czele. Chór "Młoda Polonia" intonuje "Ecce Sacerdos Magnus" pod dyrekcją ks. Leona Lisiewicza. Potężny ich głos rozlega się po kościele. Co więcej, po całej okolicy, bo uroczystości millenijnej są transmitowane przez stację Alvorada z Marau.

C. d. n.

CZYM BYŁA AKADEMIA STUDENTÓW KU CZCI TYSIĄCLECIA POLSKI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ?

Dnia 1 grudnia, w pięknej sali Rektoratu Uniwersytetu Parańskiego, wypełnionej dobraną publicznością, m. in. byli obecni wicegubernator stanu i Ks. Biskup Ignacy Krauze CM, liczni Księża i Siostry Szarytki i św. Rodziny. Dyrektoriat Akademicki im. Rocha Pombo urządził podniosłą Akademię z okazji Tysiąclecia Polski Chrześcijańskiej.

Na program złożyły się: solo fortepianowe, dwa sola baletowe przy akompaniamencie fortepianu (prof. Henryk Morozowicz), taniec Krakowiak w wykonaniu pary Ireny Czajkowskiej i Jana Jurkowa, dwie piosenki brazylijskie bardzo ładnie odśpiewane przez utalentowaną studentkę, kilka pieśni wykonanych przez chór Polskiej Grupy Folklorystycznej. Trzonem programu była recytacja (jograis) grupy studentów o historii Polski, przede wszystkim o Powstaniu Warszawskim. Ta zbiorowa recytacja czy deklaracja wypadła wspaniale. Przed oczyma dobranej publiczności przesunęła się Polska bohaterska, jej najważniejsze dzieje i epizody. Jej walki w obronie całego Zachodu i całej społeczności chrześcijańskiej w Europie. A więc Lignica, Wiedeń, Cud pod Warszawą. Doskonale oddano bohaterstwo mieszkańców Warszawy z jednej strony, a zdradę ze strony wschodniego sojusznika z drugiej. W obchodach Tysiąclecia Polski Chrześcijańskiej podkreślono heroiczną i nieugiętą postawę Kardynała Wyszyńskiego, broniącego wolności Kościoła i poszanowania dla godności ludzkiej.

Dawno już Rodacy z Kurytyby nie przeżywali takiego nastroju, jaki potrafiła wytworzyć dzielna grupa akademików. Najlepszym dowodem tego były entuzjastyczne oklaski publiczności, zmuszające studentów do dłuższego pozostania na scenie. Naprawdę piękną i podniosłą była ta Akademia. Jej wzniosły nastrój przebijał się na obliczu publiczności opuszczającej gmach rektoratu.

Komentaż do Komentaża

W "Ludzie" z dnia 5 października br. przeczytałem Komentaż pióra Stefana Czaplińskiego, załączony do działu poetyckiego, ale nie bardzo się z tym zgadzam. P. Czapliński mówi że biskupi polscy zastosowali się do ducha Ewangelii. Owszem, zgadzam się z tym, bo znając Ewangelię wiem, że Chrystus Pan, przebaczał i nakazał przebaczać naszym nieprzyjaciołom i my powinniśmy się do tego jako chrześcijanie zastosować. Ale tu jest problem skomplikowany. Biskupi niemieccy opierają się na tej Ewangelii i powinni wiedzieć, czego Chrystus Pan nauczał kiedy mówił, że Bóg jest miłosierny i wszelkie grzechy nam odpuszcza. Choćby były czerwone jak szkarłat — zostaną wybielone jak śnieg. Ale co trzeba uczynić, ażeby otrzymać przebaczenie? Chrystus Pan powiedział: "trzeba się na nowo urodzić". Trzeba się upokorzyć. Trzeba uznać grzechy popełnione wobec Boga i ludzi! Krzywdy wyrządzone bliźniemu wynagrodzić i dopiero prosić o przebaczenie! Czyż oni to uczynili? Nie! Oni trwają nadal we wrodzonej bucie swych przodków, którzy nieśli Krzyż w jednej ręcej, a w drugiej miecz i ogień. Kiedy oprawcy Hitlera przekroczyli granice Polski i walili słupy graniczne, to biskupi niemieccy bili we wszystkie dzwony po kościołach na cześć zwycięstwa Hitlera, bo dokonał on programu przodków. (Drang nach Osten). Niemożliwe jest, żeby duchowieństwo niemieckie nie widziało jakich krzywd i spustoszeń wyrządził Hitler narodowi polskiemu. Jest niemożliwe, żeby nie widzieli, ilu duchownych polskich zostało wymordowanych przez ich oprawców. Pierwszego sierpnia 1944 r. znajdowało się w domu zakonnym w Warszawie przy ulicy Rakowieckiej, 26 zakonników, 10 stałych domowników świeckich i kilkanaście osób przygodnych — wśród nich 10-letni chłopiec, Zbyszek Mikołajczyk. Następnego dnia rano Niemcy zaczęli ostrzeliwanie domu zakonnego z działek i karabinów maszynowych. Następnie SS-owcy natargnęli do budynku. Przełożonego domu O. Kosibowicza wyprowadzili i rozstrzelali, pozostałych wpędzono do suteryny i po ograbieniu z tego co mieli zarzucono ich granatami i seriami karabinów maszynowych. Z 45 osób cudem Pan Bóg uratował 6 osób m. in. Ks. Kowala Mamickiego, Ks. Jan Rosiak, Ks. Aleksander Kisiel, Ks. Leon Mońko, jako naocznych świadków zbrodni. To jest jedna zbrodnia z tysięcy. Czyż możliwe, żeby biskupi i kler niemiecki o tym nie wiedzieli. A jeśli tak to dlaczego upokorzyli w duchu Ewangelii i pierwsi nie prosili w imieniu swego narodu o przebaczenie? Pisma niemieckie i koła polityczne, przetłumaczyły to z punktu widzenia politycznego na swoją korzyść, a nie w duchu Ewangelii. Niemieckie gazety prowadzone, popierając bońskie aspiracje atomowe przedstawione przez ministra obrony von Hessla na ostatniej Konferencji NATO w Paryżu, zagroziły własną produkcją w razie odmowy. Niemcy dzisiaj posiadają najsilniejszą armię w Europie zachodniej i na gwałt domagają się broni atomowej. Organizacje polityczne w NRF wpajają w młodzież zasady nacjonalistyczne i to uważa, że Niemcom należy się pierwsze miejsce pod słońcem. Ażeby to osiągnąć — brakuje tylko broni atomowej, bo wódz się prędko znajdzie. "Pogrobowcy" Hitlera jeszcze żyją i są na wysokich stanowiskach. Wtenczas oni podziękują za przebaczenie. Uważam, że Episkopat Polski przez swoją dobroduszność popełnił błąd. Niemcy czym byli przed tysiącem lat — tym pozostali do dziś, i jeszcze na długie lata pozostaną, nie pomoże Ewangelia ani żadne chrześcijańskie przebaczenie. Oni byli i będą tylko Niemcami. Znajdzie się pomiędzy nimi garstka chrześcijan, ale jest to tak znikoma ilość, że nie ma najmniejszego wpływu na ogół i na sprawy polityczne.

Teofil Kempa

S. P. Ci którzy odeszli

FRANCISZEK FURMAN

Dnia 3 listopada br. zmarł w Campina das Pedras, municypium Araucária śp. Franciszek Furman, licząc 94 lat, zostawiając w smutku żonę Ludwinę z Beściaków, 4 synów, 6 córek, 60 wnuków, 28 prawnuków.

Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie, zwłaszcza ks. prob. Pawłowi Paszynie za oddanie cennej przysługi na drogę wieczności i za odprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku za pośrednictwem "Ludu" składa serdeczne Bóg zapłać.

RODZINA

MARCELA ŻELAZOWSKA

Dnia 15 listopada br. zmarła w Arapoti zaopatrzona św. Sakramentami śp. Marcela Żelazowska w wieku lat 76, pozostawiając w smutku 6 synów, 2 córki i 25 wnuków. Zmarła przybyła z Polski do Brazylii w roku 1908. Pogrzeb odbył się następnego dnia na miejscowym cmentarzu przy licznym udziale krewnych, przyjaciół i znajomych. Wszystkim co wzięli udział w pogrzebie, w pustej nocy, a szczególnie ks. H. Rudnieckiemu za oddanie ostatniej przysługi na drogę wieczności za pośrednictwem "LUDU", składamy serdeczne Bóg zapłać.

OD ADMINISTRACJI LUDU

POTWIERDZENIE ODBIORU PIENIĘDZY

José Makowski (PEABIRU), Franciszka Inzura (TRES BARRAS), Estanislau Dutkiewicz (GETULIO VARGAS), Roberto Woischnik (CUBATÃO), Witold Godlewski (PORTO ALEGRE), Ks. Kan. Stanisław Olejnik (GEULIO VARGAS), Władysław Bankowski (SÃO PAULO), Adão Miguel Podgórski (SANTO ANGELO), Estanislau Wróblewski (CRUZ MACHADO).

PROSIMY UISZCZAĆ ZALEGŁE OPŁATY WOBEC ZBLIŻAJĄCEGO SIĘ KOŃCA ROKU

Z listów do Redakcji:

Barcelona, 17-XI-1966

Z PODRÓŻY DO POLSKI

Podczas uroczystości Tysiąclecia w Rzymie, 15 maja br. Ojciec św. Paweł VI, powiedział, że o Millenium Chrztu Polski trzeba mówić głośno dla chwały Boga i sławy Polaków, dla radości całego Kościoła i jako wzór dla całego świata".

Nie pamięta się, aby kiedykolwiek coś podobnego Ojciec św. powiedział o innym narodzie.

Oczywiście stanowi to dla nas szczególne wyróżnienie i nakłada ważny obowiązek wobec całego świata, a mianowicie: Wiarę św. zachować, w życiu kierować się jej zasadami, aby okazać, że Ewangelia św. należy do istoty życia codziennego.

Trzeba więc uświadomić sobie znaczenie tej nadzwyczajnej daty i należycie ją uczcić odnowieniem ducha i uroczystą przysięgą wierności Bogu i Jego Kościołowi.

W tym celu, chociaż z opóźnieniem, podążam do Polski. Na Jasnej Górze, w obliczu i na ręce Matki Najświętszej pragnę odnowić ślubowania chrześcijańskie i kapłańskie, złożyć Panu Bogu również podziękowanie za bezcenną łaskę Chrztu św. udzieloną naszym przodkom, a przede wszystkim mojemu Ojcu i mojej Matce. Z tego chrztu bowiem miało początek i moje powołanie do Wiary i do Kapłaństwa. Msza św. w Borysławicach i w Czeszku będzie moim dziękczynieniem Panu Bogu za tę Jego dobroć.

PRZYSŁOWIA ŻYDOWSKIE (Z TALMUDU)

1 — Większy jest kto powoduje dobre uczynki niż kto je sprawuje.
2 — Człowiek został stworzony w dniu szóstym tak, że ustępuje w prawie pierwszeństwa nawet komarowi.
3 — Wszystko jest w rękach Bożych z wyjątkiem strachu przed Bogiem.
4 — Kto zaprzecza winy, podwaja winę.
5 — Serce, które kocha, nie starzeje.
6 — Kto okazuje gościnność, zaprasza Boga do siebie (Por. polskie: "Gość w dom, Bóg w dom").
7 — Podejrzliwy staje się podejrzany.
8 — Stół, przy którym zajada obcy, ma coś z ołtarza.
9 — Kto nie zaprawia syna do rzemiosła, wychowuje go na złodzieja.
10 — Tradycja chroni prawo jak płot ogród.

P. F. Z.

Alto Paraguaçu pod znakiem Millenium

Po uroczystościach, proboszcz ks. Musiał przyjmuje w domu im "Hugo Dylla" duchowieństwo, władze świeckie. Widzi się suto zastawionym stołem.

***

W zielonym parku Towarzystwa Ruy Barbosa przygrywa orkiestra. Pieczywa i ciasta przyginają stoły. Spotykam tutaj zacne rodziny: Werków, Andrzejewskich, Zawadniaków, Sieradzkich, Narlochów, Kolrosów, Kopów, Malczewskich, Penkalów, Pokrzewnickich, Tomporowskich i wielu innych. Zabrakło w gronie tych ludzi Stanisława Kościańskiego, najstarszego członka Towarzystwa Bratnia Pomoc, emigranta, który przybył jako 9-letnie dziecko w pierwszej fali emigranckiej do Paraguaçu. Dzisiaj liczy sobie 87 lat pracowitego żywota. Mieszka w odległości dwóch km od Paraguaçu, w swojej pierwszej siedzibie. Pan Stanisław Kościański znany jest jako chodząca historia. Zachował znakomitą pamięć i świeżość tego umysłu.

Tego zacnego gospodarza odwiedziliśmy w jego mieszkaniu. Pan Wielgus służył za przewodnika. Jedziemy... Samochód "Fuque" trąca o wystające na drodze kamienie. Wybiera lepsze miejsca i pnie się po górach. Wokół Paraguaçu widnieją opuszczone pola. Gdzieniegdzie małe zagony zasiewów, mieszkań nie widać. Po górach i dolinach panoszy się "kapuera", okolica powraca do nowego "sertongu". Młodzi porzucili rolnictwo, poszli szukać szczęścia do miast w innym zawodzie. Starzy wymarli, albo dożywają pracowitego żywota w swoich kątach z którymi zżyli się pracą, potem i nadludzkim wysiłkiem. (Rzuca się w oczy brak opieki nad wysiłkiem rolnika).

Boczna droga do Pana Kościńskiego jest zwężona, zarośnięta. Sad pomarańczowy, który niegdyś bielił się kwieciem, to złocił owocem, dzisiaj nie istnieje. Opanowały go pasorzyty, przycisły do ziemi, starły. Tu i tam sterczą usychające pnie drzew cytrynowych. Dwa małe domki, jakby przytulone do siebie, stoją w zaroślach. Przewodnik St. Wielgus woła: Dziadku, goście przyjechali.

Ktoś się w kuchni poruszył. Po chwili, o dwóch kijach, wyszedł miły staruszek. Na głowie biały włos dobrze zachowany. Brwi krzaczaste zasłaniają mu oczy. Wyższa szczęka wydłużona pod orlim nosem. Staruszek czysty, dobrze ubrany. (C. d. n.)

ROMAN WACHOWICZ

LUD
Alameda Cabral 846
Caixa postal 156
Tel.: 4-1057
Curitiba - Paraná
Brasil

Proprietário: Congregação da Missão
Diretor: Pe. Domingos Wiśniewski
Redator: Pe. José Zaląc

GODZINY PRZYJĘĆ: Od poniedziałku do piątku: od 8 do 12 i od 14 do 18. W soboty: od 8 do 12.

PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1966:
W Brazylii i krajach południowo-amerykańskich ... Cr$ 5.000
W Argentynie ... 500 pesos
W Ameryce Środkowej i Północnej ... 3 dolary
W Europie, Azji, Afryce i Oceanii ... 5 dolarów

Do poczty lotniczej dopłaca się:
Na Brazylię ... Cr$ 1.500
Do krajów Południowo-Amerykańskich ... 4 dolary
Do U.S.A. ... 8 dolarów
Cena egzemplarza w Kurytybie ... Cr$ 150
Cena egzemplarza w S. Paulo i Pôrto Alegre ... Cr$ 200

"LUD" wysyłany pocztą lotniczą można nabyć:
São Paulo: w kiosku gazetowym obok poczty głównej — (Avenida São João)
W kiosku gazetowym na stacji kolejowej LUZ (Livraria da Estação da Luz, Saguão Principal), przy wejściu do Parku.
Pôrto Alegre: w kiosku na placu Abrigo Parobé, Loja n.º 3
Brasília: można czytać naszą gazetę w "Salão Nacional e Internacional da Imprensa, da COOPER PRESS, w Brasilia Imperial Hotel".

PRZEDSTAWICIELE "LUDU" ZA GRANICĄ:
W U.S.A.: — Rev. W. Sojka, St. John Kanty Prep., ERIE Pa.
W Argentynie: — Sñr. Juan Czajkowski, Avenida Mitre, 127, Posadas, Pcia. Misiones. Stanisław Dziewa w Gobernador Rocca i Eduardo R. Kraweczyk, Floricultura Oberá calle Cordoba 267, OBERA Misiones.
W Urugwaju: — Pan Franciszek Grzywnowicz, Calle Bayona, 3623, MONTEVIDEO.

PROBLEMAS DO AGRICULTOR — MÃO DE OBRA CARA — ESTIAGENS — MÁS COLHEITAS.
ELIMINE ESTES PROBLEMAS E OBTENHA LUCROS CERTOS, MECANIZANDO SUA LAVOURA.
AGUARDAMOS SUA VISITA
IMAG - Implementos e Maquinas Agricolas Ltda
MICRO TRATOR ISEKI — LINHA COMPLETA EM EQUIPAMENTOS PARA IRRIGAÇÃO
AV. SETE DE SETEMBRO — 2426 — ESQUINA COM RUA CONSELHEIRO LAURINDO — CURITIBA — MATRIZ EM SÃO PAULO

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe:

TRZYDZIEŚCI DWA TYSIĄCE LAT LUDZKOŚCI

We wrześniu otwarta została w Hadze wielka wystawa pod tytułem "32 tysiące lat dziejów ludzkości". Na wystawie tej eksponowano ponad 1000 dzieł z dziesięciu rosyjskich muzeów. Dzieła te przedstawiają wartość blisko 10 milionów dolarów. Eksponaty ilustrują dzieje ludzkości od rysunków znalezionych na ścianach jaskiń sybirskich poprzez złote i srebrne wyroby Nomadów aż po ikony XVII-wieczne. Wystawa eksponowana będzie następnie w Zurichu, Rzymie, Essen i Paryżu.

PANTOFLARZE

Japońscy mężowie, zagrożeni w swojej pozycji "głowy rodziny", powołali do życia "Stowarzyszenie Pantoflarzy" — w skrócie "Kyosai-Kan" — z siedzibą w Tokio. Celem istnienia i głównym punktem statutu jest obrona praw mężowskich na rodzinnym gruncie. Jak wynika bowiem z ankiety opublikowanej na łamach jednego z tokijskich dzienników, aż 92% mężów zgodziło się już, aby o wydatkach przewyższających 14 dolarów decydowały wyłącznie małżonki, 85% — samodzielnie czyści sobie buty, 82% — szykuje sobie śniadanie i aż 70 procent — oddaje żonie całą pensję.

INTELIGENCJA DELFINÓW

Jeszcze jedna interesująca wiadomość o delfinach: Inżynier z Kairu, Mahmud Wali, wybrał się motorówką na samotną wyprawę rybacką w Zatoce Sueskiej. Kilkadziesiąt kilometrów od brzegu silnik motorówki zepsuł się, a silna fala wrzuciła Walego do wody. Na szczęście zdołał on uchwycić nadmuchiwany materac. Pod wieczór w świetle księżyca rozbitek ujrzał kręcącego się w pobliżu rekina. Za chwilę jednak wokół materaca pojawiło się stado delfinów, które otoczyły go kołem i delikatnymi uderzeniami popychały materac ku brzegowi. Przez wiele godzin nie opuszczały go ani na chwilę. Wreszcie konwój delfini znalazł się tak blisko brzegu, że dostrzegli go ludzie; popłynęli kutrem i wyciągnęli rozbitka. Inżynier Wali jest święcie przekonany, że delfiny ratowały go świadomie.

ARMIA NIEMIECKA

20 lat temu Zachodnie Niemcy były całkowicie rozbrojone. Dziś stają się największą w zachodniej Europie wojskową potęgą w broni konwencjonalnej.

Według realizowanych z dużą konsekwencją planów, w roku 1970 NRF mieć będzie pod bronią 510.000 żołnierzy najlepiej uzbrojonych z wojsk Zachodu.

Równocześnie fachowcy stwierdzają obniżenie poziomu wyposażenia i wyszkolenia armii francuskiej wskutek położenia nacisku na broń atomową i kierowane pociski.

7 armia USA w Niemczech prawdopodobnie nie zostanie w najbliższym czasie zredukowana, ale przewiduje się, że przed rokiem 1970 nastąpi redukcja co najmniej o 1/3 z obecnego stanu 225.000. Pozostaje to w związku z rozwojem masowych transportów powietrznych. Przy użyciu przyszłych odrzutowców C-5A, zabierających 700 żołnierzy, będzie można w ciągu kilku godzin przerzucić całą dywizję 15.000 żołnierzy z USA do Europy.

Wreszcie Anglia, trapiona deficytami budżetowymi, zamierza w ciągu najbliższych czterech lat obniżyć o 100.000 swój obecny stan sił zbrojnych 440.000. W ostatnich latach stojąca w Niemczech brytyjska Armia Renu została zredukowana z 77 000 na 53.000 i w planie jest dalsze obniżenie jej stanu co najmniej o 10.000.

Równocześnie we Wschodnich Niemczech stoi 20 sowieckich dywizji, co najmniej 300.000 żołnierzy, a same Wschodnie Niemcy mają pod bronią około 200.000 ludzi.

Na tym tle można zrozumieć znaczenie armii Niemiec Zachodnich. Posiada ona obecnie 12 dywizji i 16 skrzydeł lotniczych. Wszystko obecnie jest ściśle związane z NATO, ale nikt nie może przewidzieć czy i jak długo to potrwa. A wówczas otwierają się możliwości na które z uzasadnionym niepokojem spoglądają sąsiedzi Niemiec.

AUTOSTRADA: EUROPA - WSCHÓD

Państwa bałkańskie powoli uzupełniają swe potrzeby turystyczne. Ukończenie prac drogowych na odcinku Nisz — granica bułgarska oddało do dyspozycji automobilistów autostradę, mającą 2.700 kilometrów, a łączącą kraje europejskie z Bliskim i Środkowym Wschodem.

Autostrada ta przechodzi przez Ljublianę, Zagrzeb, Belgrad, Sofię i Istambuł, a jeden jej odcinek skierowany został do Aten. Autostrada rozpoczyna sie od granicy austriacko-jugosłowiańskiej oraz persko-tureckiej. Ta ważna arteria komunikacyjna uzupełnia więc międzynarodową sieć drogową i wniosła nowe możliwości dla bałkańskiej turystyki.

VENDA DE MATERIAL PARA ESTOFADOS EM GERAL
Estofamento para caminhões, caminhonetes, e automóveis
DANTE STRANO
Rua Padre Anchieta, 930 — Esq. com Pres. Taunay
Perto do antigo Campo do Poty
CURITIBA — PARANÁ

CARDOSO & VIEIRA LTDA.
Máquinas agrícolas em geral. — Descascador de Arroz, Debulhador de milho. etc.
Rua Com. Roseira, 855
Caixa Postal 2949
Curitiba — Paraná

Casa Pavão
Hipolita Dopieralskiego
Rua Mal. Floriano, 511
Curitiba — Paraná
Wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, bucików, koszul. — Artykuły ogólne dla mężczyzn, kobiet i dzieci.

ZA CR$ 2.000 WSTĘPNE
i kilka dogodnych spłat po Cr$ 8.500 miesięcznie możecie nabyć teraz
Maszyny do szycia RENNER
gwarantowane na 15 lat, z obsługą techniczną gratisową.
Poza tym niezliczona ilość różnych artykułów na podarunki — wszystko do nabycia na warunkach bezkonkurencyjnych — na spłaty miesięczne.
PAULO MULLER & FILHOS LTDA.
Rua Emiliano Perneta n.º 156 oraz Rua Dr. Muricí n.º 825
Telefon: 4-8307 — CURITIBA

KĄCIK LEKARSKI:

NIEBEZPIECZNY WIEK

U kobiet menopauza, u mężczyzn climacterium. Jedno i drugie, przemiany hormonalne. Różnica, ująwszy to bardzo z grubsza, polega na tym, że kobieta nie tracąc pobudliwości seksualnej przestaje być zdolna do macierzyństwa — podczas gdy mężczyzna, nie tracąc pobudliwości i pozostając zdolnym do ojcostwa, traci w tej dziedzinie możliwości.

Zanikanie działalności pewnych gruczołów, przeżywa mężczyzna ciężko; związane z tym zakłócenie równowagi hormonowej odbija się na wyglądzie, samopoczuciu i nerwach. Także strach "że przestaje być mężczyzną" prowadzi często właśnie w tym czasie do różnych romansów, gwałtownego uprawiania sportu, nadużywania alkoholu i innych środków stara się sam siebie przekonać, że to samo i tyle samo może, co lat dwadzieścia temu.

Rola żony nie jest wtedy łatwa, trzeba dużo taktu i wyrozumiałości. Sytuacja staje się trudna zwłaszcza wtedy gdy menopauza żony zbiega się z climacterium męża. Pożądana jest opieka lekarska, a raczej fachowe rady.

Warto jednak zapoznać się samej z objawami climacterium, by nie być zupełnie nieprzygotowaną na różne wybryki spokojnego dotąd człowieka. Wiekiem "groźnym" jest okres pomiędzy czterdzieści pięć a pięćdziesiąt lat, choć climacterium może wystąpić znacznie wcześniej lub później.

OKO JAKO KOMPUTER

Badania prowadzone w londyńskim Instytucie Oftalmologicznym wykazały, że siatkówka — warstwa światłoczułych i nerwowych komórek, którymi wyłożone jest dno oka, jest w dużo wyższym stopniu skomplikowanym i ważnym organizmem niż dotychczas przypuszczano. Ostatnie badania siatkówki za pomocą mikroskopów elektronowych wykazały, że siatkówka jest w rzeczywistości częścią mózgu, składającą się z niezliczonej ilości połączeń pomiędzy elementami, tworzącymi ją, a które są charakterystyczne wyłącznie dla komórek mózgowych. Połączenia te są potrzebne do złożenia obrazu, na który oko jest zwrócone, przez połączenie pojedyńczych sygnałów świetlnych zarejestrowanych przez komórki siatkówki.

Dr C. N. Pedlar z Instytutu Oftalmologicznego w swojej pracy wysunął kilka niezmiernie ciekawych teorii na temat siatkówki. Twierdzi on, że podobnie jak w komputerze siatka połączeń pomiędzy komórkami może być użyta do zamknięcia mniej naświetlonych komórek, podczas gdy lepiej naświetlone komórki dalej będą zdolne do przesyłania sygnałów potrzebnych na złożenie obrazu.

Niektóre komórki prawdopodobnie są połączone w ten sposób, aby rejestrować ruch przedmiotów w prawą lub w lewą stronę. Sama siatkówka jest zdolna do kontroli ilości sygnałów, przekazywanych do mózgu za pomocą nerwu optycznego, tak że połączenie to nigdy nie jest przeładowane bodźcami. Inne badania potwierdzające, że siatkówka stanowi część mózgu zostały przeprowadzone na ptakach, dla których wzrok jest jednym z najważniejszych zmysłów oraz na jaszczurkach, posługujących się wzrokiem w dużo mniejszym stopniu od ptaków. Stwierdzono, że ilość połączeń w siatkówce ptaka była znacznie większa niż u jaszczurek.

ZŁOTE MYŚLI

(Zebrał Ks. Feliks Rokicki SDB)

● **Pieśń.** — O pieśni gminna! Ty stoisz na straży
Narodowego pamiątek kościoła!
Z archanielskimi skrzydłami i głosem
Ty czasem dzierżysz i miecz archanioła!
Płomień rozgryzie malowane dzieje
Skarby — mieczowi spustoszą złodzieje,
Pieśń ujdzie cało!...

Adam Mickiewicz

● **Pochlebstwo** — Pomiędzy szacunkiem i pochlebstwem nie ma żadnego stosunku: tam gdzie jest szacunek nie ma pochlebstwa, tam gdzie jest pochlebstwo tam nie ma szacunku. (**Pochlebstwo** — chwalenie zła albo fałszywości).

Karolina Iwanowska

● **Polacy** — Nie tylko Polacy żyjący w Ojczyźnie, w liczbie około 31 milionów, lecz wszyscy nasi Rodacy w przeszło 10-milionowej rzeszy, rozproszeni po całym globie ziemskim, zjednoczeni są nadal z Ojczyzną. Zjednoczeni jesteśmy przez wspólną mowę i wspólną ziemię, przez kulturę narodową i dzieje, które wspólnie tworzyliśmy przez wieki, ale nade wszystko mimo rozproszenia po całym świecie, zjednoczeni jesteśmy mocą jednego i wspólnego nam Kościoła katolickiego.

Ks. Kard. Stefan Wyszyński — Prymas Polski

● **Jeśli Polska** ma być przedmurzem Chrześcijaństwa, tedy musi żyć Ewangelia i wprowadzać w praktykę przykazania Pańskie.

O. Maksymilian Kolbe

PACZKI PEKAO DO POLSKI
Najtaniej, najszybciej, i najsprawniej otrzyma Rodzina i Przyjaciele w POLSCE pomoc
przez PACZKI PEKAO tak zw. "DO WYBORU" PACZKI SPECYFIKOWANE wg katalogu.
PEKAO posiada Paczki żywnościowe, ze świeżymi owocami, słodyczami, upominkami dla pań, panów i dzieci, maszyny do szycia, dziewiarskie, lodówki. Sprzęt motorowy: samochody, motocykle, opony, materiały budowlane, włókiennicze, inwentarz żywy, węgiel i meble.
WIELKI ASORTYMENT LEKARSTW AMERYKAŃSKICH
Po katalogi i informacje należy zgłaszać się do:
PRZEDSTAWICIELKI PEKAO New York
p. HALINY BERGMAN, São Paulo
Caixa Postal 5127, Tel.: 52-87-29.

16 SKLEPÓW PEKAO W POLSCE
WARSZAWA, POZNAŃ, ŁÓDŹ, KIELCE
LUBLIN, TARNÓW, OLSZTYN, KRAKÓW
BIAŁYSTOK, KATOWICE, GDYNIA, BYDGOSZCZ
WROCŁAW, RZESZÓW, SZCZECIN, NOWY TARG
MA DO DYSPOZYCJI ODBIORCÓW
ZLECEŃ DO WYBORU
DUŻY WYBÓR ARTYKUŁÓW PRODUKCJI KRAJOWEJ I ZAGRANICZNEJ
Zamówienia można kierować do miejscowych przedstawicieli
oraz
PEKAO TRADING CORPORATION
25 BROAD STREET NEW YORK, N. Y. 10004

NA POCZTÓWCE Z AMERYKI

Mielismy Znów Wybory

Nie wiem, czy jest jeszcze jaki kraj na świecie, gdzie się odbywają wybory do kongresu CO DWA LATA. Tak jest właśnie u nas w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Dlaczego tak często?

Na to pytanie odpowiedzą nam znawcy polityki amerykańskiej, że to dobrze — bo prezydent jest wybierany na cztery lata i ma sposobność dowiedzieć się w połowie swego urzędowania, co kraj o nim myśli. Jeżeli wyborcy dadzą nowe poparcie jego partii oddając głosy na tych kandydatów, którzy go popierali, to znaczy, że cały naród go popiera. Jeżeli zaś nie — to lepiej, żeby się prezydent zastanowił, czy nie idzie za daleko.

Nie sprawdzałem z książką i z ołówkiem w ręce, jakie bywały wyniki wyborów w połowie prezydenckich kadencji w całej historii — muszę więc wierzyć na słowo dziennikarzom i reporterom, a ci powiadają, że rzadko kiedy prezydent otrzymywał w czasie takich wyborów pełne poparcie.

Nie dostał ich w tym roku Prezydent Johnson.

Gubernatorami kilku wpływowych stanów zostali republikanie, wybrani ponownie jak Rickefeller i Romney, ale o wiele większą przewagą głosów niż poprzednio. W najbogatszym stanie, jakim jest Kalifornia, popierający prezydenta i Partię Demokratyczną gubernator Brown przegrał na całej linii — zwyciężył przystojny, chociaż nie wiadomo czy odpowiedni kandydat republikański, dotychczasowy artysta filmowy Reagan...

Do senatu weszo trzech nowych republikanów a do Kongresu blisko czterdziestu.

Po sromotnej porażce republikanów w roku 1964 zdawało się, że w Stanach Zjednoczonych pozostanie tylko jedna partia — demokratyczna. To też nic dziwnego, że Reagan, zapytany o znaczenie jego własnego zwycięstwa, odpowiedział po prostu: Wracamy do systemu dwupartyjnego — nic więcej!

— — —

Mimo to Demokraci są nadal silni i mają solidną przewagę w Kongresie. A jeżeli nie są już tak silni jak dotychczas, to przede wszystkim na skutek własnej słabości i rozbieżności.

Powodem tych rozbieżności jest sprawa murzyńska i sprawa wojny wietnamskiej.

Murzynom zaszkodziło wiele różnych kłopotów. Były w lecie rozruchy w Chicago, w Detroit, w Omaha, w Kalifornii. Rozruchy te podrażniły białych i poderwały ich zaufanie do tych polityków, którzy chcieli popierać wszystkie żądania Murzynów, a przede wszystkim ich żądanie, żeby mogli wynajmować mieszkania i kupować domy w dzielnicach zamieszkanych przez ludność białą. W kilku stanach Demokraci stworzyli prawie nowe grupy i chociaż się nadal nazywają demokratami, to nie popierają obecnego Prezydenta, przede wszystkim właśnie w sprawie równouprawnienia ludności czarnej. Najsilniej doszła to grupa do głosu w stanie Alabama — wygrała tam wybory żona obecnego gubernatora Wallaca, któremu prawo nie pozwoliło na ponowny wybór. Wallace jest młody, umie wspaniale przemawiać i agitować, a jest zdecydowanym przeciwnikiem równouprawnienia. Ludność stanu Alabama dała mu silne poparcie. Podobna sytuacja wywiązała się w stanie Georgii, ale tam wynik wyborów nie jest jeszcze znany.

Wojna we Wietnamie nie trafia tu wszystkim do przekonania. Mimo że i prezydent i inni politycy na sto sposobów wyjaśniali, dlaczego i po co tam Amerykanie poszli do walki, to jednak wielu, wielu ludzi jest zdania, że chodzi tam tylko o to, że się tam biją jakieś dwie partie wietnamskie, a to jest jakaś mała wojna domowa i że do takich miejscowych awanturek lepiej się nie mieszać. To właśnie wywołuje ferment w samej demokratycznej partii. Republikanie byliby raczej za "wojną totalną" i krytykują Johnsona nie za to, że tam wysłał więcej wojska, ale za to, że go wysłał za mało i że prowadzi tę wojnę zbyt powoli i bez większej energii.

— — —

Prezydent musi się w tych dniach poddać operacji i dopiero gdy wróci do zdrowia (i gdy się pokaże, że mały nowotwór w gardle nie jest "złośliwy") dowiemy się, jaki będzie dalszy rozwój wypadków. Polityka idzie na zasłużony odpoczynek — Kongres zbierze się po Nowym Roku.

Al. Smot...

Paraná alim

A recente campanha e
ousados: "faça o Brasil ou
está sendo feita uma can
mais consistente, com res
Celeiro do Brasil, Paraná
Alimenta Nordeste, etc. N
oficina dos políticos. São
autoridades competentes
cos, prontos para entraren
entre os brasileiros matéria
sobrevivência: produtos ali
duz em quantidades elevad
cional de aumento da pro
cessidade já para o próxim
seguiu no campo da lavou
ção de fôrças do govêrno
taria da Agricultura e agro-
funcionamento a "máquina

As calamidades climat
sas regiões do Estado, dest
arroz, milho e trigo em en
cereais paranaenses deixar
Estado e do Brasil. As p
sivelmente. Cálculos elabo
montante de 600 bilhões d
safras de 66/67, quando co
tários.

Os produtos estão sen
(Paraná possui também u
porém não em número suf
buição e comercialização.
avaliar o esfôrço paranaen
conjugação de fôrças, desta
taria produzir em abundân
muneração do produtor, n
cultor? Isto reclama novo
aliás êstes existem, o que n
responsáveis pelo abastecin
to na fonte brasileira (pro
se desconhece a produção
dequado e imediato.

O Paraná não trabal
precisam ser consumidos,
mentar o Brasil.

TÓPICOS D

DO EXTERIOR

★ **Notícias da Cidade do** Paulo VI autorizou os bispos tos sem valor artístico, para tes que assolaram a Itália e mortos. Do tesouro econômic importância de 50 milhões d de cruzeiros) para os desabri

★ **O Papa, recomendou** q dos, conjuntamente, por cat para elaboração de uma Bíb

★ **O Sumo Pontífice** está dos Vietnamitas do Norte c são do Natal e Ano Nôvo.

★ **Os comunistas do Viet** servar uma trégua de 48 hor Nôvo. Declaram que aceitar americanos que protestam c Lyndon Johnson.

★ **Comemorou-se, no dia** de Graças. Nos USA que é um número de 545 mortes em

DO PAÍS

★ **Fontes do Ministério d** o atual Congresso que deverá convocado a partir do dia 12 de 1967 "deverá aprovar" o Vice-Presidência da Repúbli aos cargos de governadores e

★ **O Senador Daniel Kri** próximos dias todo sos pres para que sejam estudadas p solidação da ARENA como velou, ainda que restam ape serem preenchidas. A tendên do mesmo nome do partido.
Por outro lado, o MDB d notícias emanadas de prócer

★ **Círculos ligados ao Mi** maram nem desmentiram a direitos políticos do sr. Ca Guanabara. Enquanto isso, sa em saber porque um dia é

DO PARANÁ

★ **A tese do governador** texto constitucional da repú que o vice-governador venha da Assmebléia Legislativa, deputados paranaenses.

★ **Com a vigência do nô** parcialidade dos guardas cr tados na capital. O coronel velou que está sendo estud mento de veiculos. Esta m do carro que infringir a lei.

★ **Centenas de Estudante** tomar conhecimento do apro média (a nota é 7), sendo e exames finais, improvisaram cidade, cantando a "Dispar "Banda" de Chico Buarque

ŻYCIE RELIGIJNE:

TRZECIA NIEDZIELA ADWENTU

Ewangelia św. zapisana u św. Jana w rozdziale 1

Onego czasu: Posłali Żydzi z Jeruzalem kapłanów i lewitów do Jana, aby go spytali: Ktoś ty jest? I wyznał, a nie zaprzeczył, ale wyznał: że ja nie jestem Chrystusem. I spytali Go: Cóż tedy? Czy ty jesteś Eljaszem? I rzekł: Nie jestem. Czy jesteś ty prorokiem? I odpowiedział. Nie. Rzekli mu tedy: Kimże jesteś, żebyśmy dali odpowiedź tym, którzy nas posłali? co powiadasz sam o sobie? Rzekł: Jam głos wołającego na puszczy: Prostujcie drogę Pańską, jak powiedział Izajasz Prorok. A ci, co byli posłani, byli z grona Faryzeuszów. I pytali go, mówiąc: Czemuż tedy chrzcisz, jeżeli ty nie jesteś Chrystusem, ani Eljaszem, ani Prorokiem? Odpowiedział im Jan mówiąc: Ja chrzczę wodą; ale w pośród was stanął, którego wy nie znacie. On jest, który za mną przyjdzie, który przede mną się stał, któremu ja nie jestem godzien, rozwiązać rzemyka u obuwia jego. To się działo w Betanii za Jordanem, gdzie Jan chrzcił.

NIEZNANY ZBAWICIEL

W dzisiejszej Ewangelii św. św. Jan oskarża Żydów, że nie wiedzą o tym, że już wypełniły się czasy zapowiadane przez proroków i że Mesjasz już jest między nimi: "Pomiędzy wami stanął Ten, którego wy nie znacie". Tyle czasu wyczekiwał naród żydowski Zbawiciela, sprawiedliwi Starego Zakonu modlili się o Jego przyjście: "Spuście rosę niebiosa z wierzchu, a obłoki niech zleją z deszczem sprawiedliwego, niech się otworzy ziemia i zrodzi zbawiciela", a kiedy przyszedł: "swoi Go nie przyjęli". To okropna tragedia narodu żydowskiego. Wielcy tego narodu inaczej sobie wyobrażali Zbawiciela według swoich planów, ale Bóg miał inne zamiary i dlatego domagał się od nich wiary. Jednak nie pomogły ani cuda, ani wypełnienie proroctw na Jezusie wybrani tego narodu nie uznali Go za Mesjasza i za prawdziwego Syna Bożego. I dziś Żydzi jeszcze czekają na Mesjasza i nie pozostają ślepymi na duszy jak ich przodkowie.

Jakżeż odmienił się świat po przyjściu Zbawiciela. Ewangelia zaniesiona przez Apostołów po krańce świata była tym kwasem duchowym, który przerobił serca ludzkie, nauczyła ludzi miłości i przebaczenia. Ludzie znaleźli lekarstwo na swe namiętności w sakramentach św. znów poczuli się synami Bożymi. Ale smutne dziedzictwo Adamowe, skłonność do złego większa niż do dobrego nie pozwoliła wszystkim skorzystać z łaski Bożej. Jak Żydzi nie przyjęli Chrystusa za Zbawiciela, w ciągu wieków obierali sobie innych fałszywych zbawców na swoje nieszczęście i szczególnie w naszej epoce komuniści zupełnie odrzucają istnienie Boga. Bez Niego chcą uszczęśliwić świat, uważając że religia jest przeszkodą do osiągnięcia szczęścia na ziemi. I innego szczęścia w niebie nie uznają. I co pokazuje doświadczenie prawie 50-letnie w Rosji, że jeszcze nikt tam z robotników nie jest szczęśliwy i żyje jako niewolnik państwa bezlitosnego. Hasłem komunizmu walka klas miła być uprzywilajowana robotnicza, a jak jest naprawdę, tylko grupie rządzącej jest dobrze, żyją jak książęta, a robotnicy pracują na nich jak niewolnicy bez żadnych przywilejów. Źle jest na świecie. Organizacja Zjednoczonych Narodów wysila się, aby był pokój na świecie, aby usunąć biedę w tylu krajach, aby nakarmić dzieci, poprawić zdrowie chorych itd. itd. ale czy uznaje, że potrzeba do tego wszystkiego wiary w Boga i w Jego Opatrzność? Zbawiciel nadal pozostaje nieznany. Chcą bez Niego urządzać nowoczesne życie, rozwój techniczny wzmocnił pychę człowieka, że obejdzie się bez Boga i sam sobie będzie bogiem.

Dlatego nie ma pokoju na świecie i prawdziwego szczęścia.

X. Z. P.

PYTANIE DO DUSZPASTERZA

Podczas konferencji dla nauczycieli, pewien adwokat mówił nam wiele o prawach kobiety nowoczesnej. Powiedział, że niewiasty i mężczyźni, czy to w rodzinie, czy poza nią mają według prawa te same przywileje. Mówił np. że żona może sprzedać jakikolwiek wartościowy sprzęt domowy bez pozwolenia małżonka, tp.

Z konferencji owego mówcy wynikło (chociaż on tego nie powiedział wprost), że kobieta, według prawa cywilnego, mogłaby przestąpić prawo kościelne, katolickie. A ponieważ mogłem dostrzec z mowy, iż ów adwokat jest chrześcijaninem, zapytałem go, jak w tym wypadku można pogodzić Kodeks cywilny z prawem po chrześcijańsku pojętym, bo przecież św. Paweł mówi w jednym ze swych listów do wiernych, że kobiety mają być poddane swym mężom. Również Ks. Spirago mówi wyraźnie w swym "Popularnym Szkolnym Katechiźmie", że żona powinna być posłuszna mężowi.

Do dziś nie otrzymałem odpowiedzi, lecz pewna profesorka z drugiego oddziału Filozofii odpowiedziała profesorom tak "po łebkach", że to jest ewolucja. Że kobieta też musi modernizować się.

Nie zadowoliła mnie taka odpowiedź, bo kobieta — chociaż może mieć pewne prawa na równi z mężczyzną i chociaż posiada bez wątpienia tę samą godność, nie mogłaby przestąpić prawa Bożego w imię ewolucji i modernizmu. Pan Bóg bowiem jest wiecznie "nowoczesny" czyli "moderny".

Co Duszpasterz na to powie?

Dziękuję z góry na odpowiedź.

Prof. Jan Wzorek

DUSZPASTERZ ODPOWIADA

Zacznijmy odpowieź według porządku w zapytaniu. Istnieje kontrakt małżeński cywilny z rozdziałem dóbr między małżonkami, czyli, że każda strona zachowuje wolną rękę w administrowaniu swymi dobrami, jak również istnieje kontrakt współudziału w administrowaniu dóbr. W tym wypadku zgoda obu stron jest konieczna, by przeprowadzić kupno lub sprzedaż jakichś dóbr. Gdy chodzi więc o twierdzenie owego adwokata, że żona może sprzedać jakiś sprzęt domowy, to albo w ich kontrakcie istniał rozdział w zawiadowaniu dobrami, albo po prostu żona widząc, że mąż wydaje cały zarobek na trunki czy grę hazardową ,a ona nie ma pieniędzy nawet na pożywienie czy utrzymanie — może sprzedać jakiś sprzęt bez pytania męża. Chodzi tu bowiem o podtrzymanie życia dzieci.

Odnośnie ewolucji czy modernizacji kobiet, przytoczmy teraz orzeczenie II Soboru Watykańskiego, który mówi wyraźnie, że kobieta jako osoba ludzka — we wszystkim jest równa mężczyźnie. Może więc obrać dowolnie zawód, brać czynny udział w życiu kulturalnym czy społecznym, nigdy jednak nie może zapomnieć o swym najważniejszym obowiązku: żony i matki. Dalej, że mąż jest głową rodziny i ma decydujący głos w sprawach domowych i finansowych. Nie powinien jednak być dyktatorem, tyranem, pamiętając, że żona jest wierną towarzyszką, a nie niewolnicą czy służącą.

Zachodzi tu jeszcze jedno ważne zagadnienie: Życie małżeńskie zgodne i harmonijne zależy od charakteru małżonków. Nieraz zwycięża mocniejszy charakter żony. Zachodzą wypadki, że mąż we wszystkim ustępuje żonie, byle mieć spokój w domu. Z drugiej strony są mężowie, którzy nigdy nie dopuszczą żon do głosu. I w pierwszym i drugim wypadku pożycie takie nie jest idealne, ale jeśli panuje spokój w domu, pomimo przewagi męża czy żony, to lepiej że jest tak, aniżeli gdyby miały trwać bezustanne kłótnie i nieporozumienia. W dobrym pożyciu małżeńskim, oboje małżonkowie powinni się radzić nawzajem w ważnych sprawach, brać wspólne decyzje itp., chyba, że żona wyraźnie mówi do męża: jak zrobisz — tak będzie dobrze.

Miłość wzajemna, szacunek i obopólne zaufanie — oto wartości gwarantujące dobre współżycie małżeńskie.

Roupas feitas de tergal e naycron para homens, rapazes e crianças; conjuntos ban-lon para senhoras; saias de tergal e naycron; vestidos para senhoras e crianças. Tudo isto em todos os tamanhos, e a prêços reduzidos para os meses de novembro e dezembro Você encontrará na

CASA PARIS

Praça Tiradentes, 306. — Esq. da R. Cruz Machado - Curitiba

W STRESZCZENIU...

★ **Czarnoskórzy w Kościele** — Na całym świecie jest już obecnie 85 arcybiskupów i biskupów murzyńskich. Z krajów afrykańskich najwięcej biskupów czarnych liczy Federacyjna Republika Konga, a mianowicie: 2 arcybiskupów i 10 biskupów. Na drugim miejscu znajduje się Tanzanina z 8 arcybiskupami i biskupami.

★ **Rehabilitacja szkół chrześcijańskich w Pakistanie** — Komisja rządowa w Pakistanie oświadczyła, że upaństwowienie szkół chrześcijańskich, prowadzonych przez ośrodki misyjne w tym kraju, jest całkowicie zbędne. Okazało się bowiem, iż zarzuty kierowane do rządu pod adresem tych szkół są zupełnie nieuzasadnione.

★ **Za duszę Brata Alberta** — W bazylice Naiświętszej Maryi Panny w Krakowie odprawiono uroczyste nabożeństwo w intencji beatyfikacji sługi Bożego brata Alberta (Adama Chmielewskiego), założyciela zgromadzenia braci i sióstr jego imienia.

★ **Dziesieciu biskupów-ordynariuszów Kolumbii** nałożyło wszystkim nowożeńcom obowiązek uczęszczania na kursy małżeńskie trwające 1 miesiąc, by lepiej przygotować młodych do trudnych i odpowiedzialnych obowiązków małżonków.

★ **Narodowy Synod biskupów i kapłanów** odbedzie się w Holandii, na którym obradować sie bedzie nad takimi tematami jak: Wiara i życie chrześcijańskie w dzisiejszym świecie, odpowiedzialność chrześcijanina odnośnie światowego pokoju, wychowanie chrześcijańskie i jego znaczenie w rodzinie i społeczności.

★ **Katolicka prasa w Stanach Zjednoczonych** liczy 130 dzienników, 371 przeglądów, wychodzacych razem w nakładzie 30 miliony egzemplarzy.

★ **Z Monachium donosza**, że 40 profesorów katolickich naucza w szkołach protestanckich, a 130 protestanckich wykłada w szkołach katolickich.

★ **Odnowa muzyki kościelnej w Brazylii** była tematem zjazdu czterech najwybitniejszych znawców muzyki religijnej w Rio de Janeiro. Dawną muzykę kościelną zbyt sentymentalną, zastąpić należy muzyką, która odpowiada uczuciom ogółu wiernych i ich warunkom społecznym.

★ **Dnia 16 listopada** Watykan nawiązał oficjalnie stosunki dyplomatyczne z rządem Jugosławii. Przedstawicielem Stolicy św. w Belgradzie będzie ks. prałat Mario Cagua.

★ **150 lat hymnu "Boże coś Polskę".** — Znany hymn "Boże coś Polskę" doczekał się 150-lecia swego istnienia. Wyszedł spod pióra Alojzego Felińskiego, poety i dramaturga klasycyzmu polskiego. Za wzór posłużył Felińskiemu hymn angielski pt. "God save the King" ("Boże zachowaj króla"). Ongiś, w okresie rozbiorów, hymn "Boże coś Polskę" był hymnem narodowym, obecnie jest najpiękniejszym polskim hymnem kościelnym.

★ **750-lecie opactwa w Staniątkach** — W niedzielę 15 września "starożytne Opactwo Panien Benedyktynek w Staniatkach koło Wieliczki, obchodziło uroczyście 750 rocznice istnienia.

★ **Ku czci Matki Boskiej** — Przeszło 30 tysięcy wiernych wzięło udział w uroczystościach ukoronowania obrazu M. B. Neustajacej Pomocy w Singapurze. Złota korona została ofiarowana przez miejscowe kobiety katolickie.

★ **260 biskupów amerykańskich** podpisało deklarację, w której potępiaja stanowisko prezydenta Johnsona, dażącego do nałożenia rodzinom biednym obowiazku kontroli urodzin, co sprzeciwia się godności ludzkiej i wystawia na niebezpieczeństwo życie prywatne małżonków.

WALTER MULLER S. A.

INDÚSTRIA, COMERCIO E EXPORTAÇÃO
APRESENTA
Sua maquina de lavar roupa
DE MADEIRA
2 anos de garantia
Assistência Técnica permanente
EFICIÊNCIA COMPROVADA

MUELLER
MARCA REGISTRADA
Em Curitiba GERHARD PETERS
Rua Dezembargador Westfalen, 391

WIEŚCI Z POLSKI

DOKUMENTY ZIEMI SPRZED TYSIĄCA LAT

Na jeziorze Piławno koło wsi Rybna w woj. olsztyńskim odkryto pozostałość osady, którą zainteresowali się polscy uczeni.

Przy zastosowaniu nowoczesnych metod ustalili, oni, że osada ta istniała około 230 lat przed Chrystusem.

Zarówno sama osada jak i inne wykopaliska odkryte na Warmii i Mazurach rzucają wiele światła na dzieje pramieszkańców tej krainy — Prusów. Przez stulecia ukazywano Prusów jako dzikich ludzi, zajmujących się głównie myślistwem i bartnictwem: chłopów chodzących w skórach i łapciach, koczujących, żyjących z dnia na dzień. Tezę taką lansowali niemieccy uczeni spod znaku Bismarcka i Hitlera. Tymczasem wydobyte z ziemi zabytki świadczą o czymś zupełnie odwrotnym. W Pasymiu (woj. olsztyńskie) znaleziono np. mnóstwo dowodów wskazujących na to, że na ziemi pruskiej rozwijało się rolnictwo, że uprawiano na niej cztery odmiany pszenicy, proso, owies. Kwitło tu bujnie tkactwo, a kobiety pruskie stroiły się w jedwabie, nosiły brokaty i ozdobne sprzączki, zapinki, nausziniki itp... Świadczy to o wysokiej kulturze materialnej tego nadbałtyckiego plemienia, oraz o żywych kontaktach handlowych z krajami Bliskiego Wschodu i południa Europy.

NORWEGIA A GRANICA NA ODRZE I NYSIE

(KAI) — Organ KP Norwegii Friheten zamieszcza wywiad z deputowanym Partii Pracy Hermanem Pedersenem na temat granicy na Odrze i Nysie. Pedersen stwierdza, że złożone niedawno oświadczenie ministra spraw zagranicznych Lynga w tej sprawie rozumie jako uznanie de facto tej istniejącej granicy, którą Norwegia traktuje jako ostateczną. Przypomina on, że analogiczne stanowisko zajął w swoim czasie poprzedni norweski minister spraw zagranicznych Lange.

W tymże numerze "Friheten" opublikował artykuł redakcyjny pt. "Polska granica a Norwegia". Autor artykułu wykazuje definitywny z prawnego punktu widzenia charakter tej granicy oraz podkreśla jej znaczenie dla pokoju w Europie. "Jedynym państwem w Europie wysuwającym żądania graniczne - podkreśla on - jest NRF. Wszelka niejasność wokół tego problemu jest bodźcem dla rewizjonistów, którzy utrzymując swe roszczenia terytorialne, zamykają drogę do odprężenia. Dlaczego nie uznawać formalnie granicy, która istnieje w rzeczywistości? Odkładanie tego do konferencji pokojowej, która może nigdy nie dojdzie do skutku, a w razie zwołania nie może dać innego wyniku, służy jedynie odwetowcom".

Lekarstwo przeciw pijaństwu

Nałóg pijaństwa poniża człowieka i niszczy jego cej sytuacji, m. in. do występku i do grzechu.

"Instituto Químico Campinas S. A." wypuścił na zdrowie, doprowadzając go do najbardziej upokarzajarynek farmaceutyczny produkt "NECROETIL", lekarstwo w proszku, przeznaczone na leczenie nałogu pijaństwa.

Lek ten posiada wielki zasięg społeczny, sprowadza bowiem człowieka na nowo na łono rodziny, religii i społeczności ludzkiej. "NECROETIL" można dawać bezpiecznie do zażycia nałogowym pijakom, ponieważ nie posiada ani smaku ani zapachu.

"NECROETIL" jest produkowany przez "Instituto Químico Campinas S. A." i znajduje się na składzie przy ul. Padre Antônio, Nr 370, Caixa Postal, 695, — "NECROETIL" można nabyć we wszystkich aptekach i drogeriach.

CURITIBA — PARANÁ.

W KILKU ZDANIACH:

● **24 rocznica likwidacji getta w Lublinie** — (KAI) — 13 listopada, w 24 rocznicę likwidacji getta, odbyła się w Lublinie uroczystość uczczenia pamięci wymordowanych przez okupantów hitlerowskich 40 tysięcy mieszkańców Lublina pochodzenia żydowskiego. Na płycie przy pomniku, wzniesionym na jednym z placów w pobliżu rejonu dawnego getta, złożono wieńce i wiązanki kwiatów. Miejscowy oddział Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów Polskich zorganizował również akademię.

● **Wyróżnienia uczonych polskich** — (KAI) — Polscy uczeni — prof. W. Sierpiński i prof. W. Świętosławski otrzymali doktoraty honoris causa Uniwersytetu Moskiewskiego. Prof. W. Sierpiński — światowej sławy matematyk, jest jednym z twórców głośnej w świecie "polskiej szkoły matematycznej". Prof. W. Świętosławski — to senior polskich fizyko-chemików. Na wielki jego dorobek naukowo-pedagogiczny składa się trwająca od przeszło pół wieku działalność w dziedzinie chemii, a głównie karbochemii.

● **312 tys. mieszkańców Szczecina** — (KAI) — Z roku na rok w bardzo szybkim tempie rośnie liczba ludności stolicy Pomorza Zachodniego. Szczecin liczy już 312 tys. mieszkańców co daje mu pod względem liczby ludności siódmą lokatę w Polsce. Przewiduje się, że do roku 1970 miasto liczyć będzie 350 tys. mieszkańców.

● **Pierwsza w Polsce kobieta — naczelnik portu lotniczego** — (KAI) — Pierwszą i jedyną kobietą w historii polskiego lotnictwa, która objęła funkcję naczelnika cywilnego portu lotniczego jest p. Regina Śnitko. Kieruje mianowicie otwartym przed miesiącem portem lotniczym w Pyrzowicach, gdzie lądują i startują samoloty kursujące między Katowicami i Warszawą.

● **Anglik reżyseruje sztukę w Warszawie** — (KAI) — Na początku grudnia br. odbędzie się w Teatrze Współczesnym w Warszawie prapremiera polska sztuki Johna Osborne'a "Nie do obrony" w przekładzie Kazimierza Piotrowskiego. Sztukę reżyseruje gościnnie Anglik — Lindsay Anderson. Oprawa scenograficzna Jocelyn Herbert, również Angielka. Dźwięk Zbigniewa Turskiego. W roli prowadzącej wystąpi Tadeusz Łomnicki.

● **Powstanie Międzynarodowego Stow. krytyków literackich** — (KAI) — W Warszawie zakończył obrady Zjazd Europejskiej Krytyki Literackiej, zorganizowany przez polską sekcję COMESU (Europejska Wspólnota Pisarzy) i działająca przy ZAIKSie agencję autorską. Uczestnicy spotkania postanowili utworzyć międzynarodowe Stowarzyszenie Krytyków Literackich. Powołano też 8-osobowy komitet, który zajmie się opracowaniem form organizacyjnych przyszłego stowarzyszenia. Polską krytykę reprezentować będzie prezes polskiej sekcji COMESU — Ryszard Matuszewski.

● **"Niebiesko-czarni" pierwsi w Paryżu** — (KAI) — W Paryżu zakończył się młodzieżowych zespołów w big-beatowych pod nazwą "Sur le tremplin du Golfe Drouot". Duży sukces odniósł popularny zespół "Niebiesko-Czarni", zajmując w silnej konkurencji pierwsze miejsce. Warto nadmienić, że klub "Golfe Drouot" należy do najpopularniejszych placówek tego typu w Europie, a na jego estradzie występowały największe sławy big-beatu, m. in. Bill Haley, Chuck Berry i najlepsze zespoły brytyjskie z Rolling Stones na czele.

● **Oslo uznaje granice Odra-Nysa** — (KAI) — Jak donosi norweska agencja NTB norweski minister Spraw Zagranicznych Lyng oświadczył, że Norwegia uznaje linię Odra-Nysa jako zachodnią granicę Polski. Odpowiadając na interpelację posła H. Pedersena w czasie parlamentarnej debaty poświęconej polityce zagranicznej min. Lyng stwierdził, że zgadza się z oświadczeniem swego poprzednika na stanowisku ministra Spraw Zagranicznych Halvarda Lange, który w czasie pełnienia tego urzędu stwierdził, iż Norwegia uważa obecną zachodnią granicę Polski za ostateczną.

Odpowiadając na interpelację... udziału w uroczystościach zaproszone zostaną delegacje Brześcia, Łucka, Debreczyna i Modeny oraz zagraniczne zespoły artystyczne i sportowe.

POLONIA ZAGRANICZNA

AUSTRALIA

Melburn — Chopin w Melbourne

Od jakiegoś już czasu zapowiadany przez Towarzystwo Muzyczne im. Fryderyka Chopina w Wiktorii konkurs chopinowski nareszcie doszedł do skutku. Do konkursu stanęło 26 kandydatów z kilku stanów Australii. Do finału (w sierpniu) w sali udekorowanej autentycznymi plakatami z międzynarodowych konkursów chopinowskich, stanęło 7 finalistów (3 juniorów i 4 seniorów), reszta odpadła w eliminacjach wstępnych przeprowadzonych przez prof. B. de Oleveira i prof. D. Thorntona w melburneńskim uniwersytecie.

Warunki konkursu były bardzo trudne i gra finalistów przeszła wszelkie oczekiwania. Jury konkursu — w składzie: dr Percy Jones (Dyr. University of Melbourne Conservatorium of Music), Roy Sheprerd, Max Cooke, Ronald Farren-Price i Harold Badger (Dyr. Melba Conservatorium of Music) — przyznało pierwsze miejsce w sekcji juniorów 15-letniemu Borysowi Blandenleiderowi, drugie miejsce zdobył Stanley Korman (14 lat); młody Roman Turewicz, chociaż nie uplasował się na czele, zapowiada się bardzo dobrze. W sekcji seniorów pierwsze miejsce zajął 19-letni Geoffrey Saba, drugie przyznano Paulinie Pidgeon (lat 23), a trzecie uzyskał Eric Philips.

Dr Percy Jones, przemawiając do zwycięzców pierwszego konkursu muzyki chopinowskiej w Australii, podkreślił doniosłość i celowość urządzenia tej imprezy w roku Millenijnym i mile został zaskoczony wysoką techniką gry młodych pianistów.

Wypełniona sala oklaskiwała poszczególne trudne utwory Bacha, Mozarta a zwłaszcza Chopina (Bach i Mozart byli ulubionymi kompozytorami Chopina; ich utwory są zazwyczaj włączane do programów konkursów międzynarodowych).

Wielka szkoda, że żaden z Polaków nie znalazł się wśród zwycięzców konkursu.

BOAS SEMENTES
Sementes de Repolho Híbrido Japonêsa: Adubos Ouro Verde, Manzate, outro Fungicida e Inseticida.
Avenida 7 de Setembro, 2.175 — CURITIBA - PR

AUTO LONDRINA
DE
GETULIO THADEU OSTROWSKI
MECANICA DE AUTOMÓVEIS
LATARIA — PINTURA — ELETRICIDADE
PLANTÃO AOS DOMINGOS E FERIADOS
CURITIBA — Rua João Negrão N.º 1820 — PARANÁ

Retificadora BRASPOL LTDA.
Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. — Robota gwarantowana i szybka. —
CENY PRZYSTĘPNE
Rua Marechal Floriano 4100 — Fone: 4-2635
CURITIBA — PARANA

USA

O jeden mandat mniej

W ostatnich, listopadowych, powszechnych wyborach uzupełniających w Stanach Zjednoczonych Polonia amerykańska straciła jeden mandat w Izbie Reprezentantów, uzyskując 10 kongresmanów polskiego pochodzenia, zamiast dotychczasowych jedenastu. Kandydowało w tych wyborach 11 dawnych kongresmanów i jeden nowy, republikanin Czesław Bednarek. Z tych dwunastu kandydatów przeszło 10, a przepadł b. kongresman Grabowski ze stanu Connecticut i nowy kandydat Bednarek. Wedle informacji prasy polonijnej zagrożony był poważnie mandat kongresmana Pucińskiego z Chicago, który przeszedł bardzo nieznaczną większością. Puciński stracił pewną ilość głosów polonijnych. Także kongresman Zabłocki przeszedł mniejszą przewagą głosów, niż w poprzednich wyborach. Jest rzeczą charakterystyczną, że obaj angażowali się ostatnio w akcjach pozostających nieraz w kolizji z interesami polskimi. Senator pochodzenia polskiego Muskie kandydował ze stanu Maine, gdzie ilość Polonii jest minimalna i sukcesu senatora nie można dlatego zapisać na konto wpływów Polonii, ponieważ wybór senatora w tym stanie zależy wyłącznie od wyborców rdzennie amerykańskich. W niektórych natomiast stanach Polonia uzyskała większe niż dotąd sukcesy w wyborach do stanowych legislatur. Oceniając ogólnie wyniki wyborów z punktu widzenia stanu posiadania Polonii, okazały się one raczej pomyślne, chociaż nie zabrakło sygnałów oznaczających objawy zachwiania wpływów polonijnych w ogólnym bilansie wyborczym Stanów Zjednoczonych.

KANADA

Historia Polonii Kanadyjskiej

Dziennikarz polonijny w Montrealu, Zbigniew Waruszyński pracuje od piętnastu lat nad historią Polonii kanadyjskiej. Część prac z tej dziedziny wyszła spod jego pióra w ciągu ostatnich 12 lat. Waruszyński opracował miedzy innymi historię najstarszej organizacji polskiej w Montrealu — "Białego Orła", historię Towarzystwa Pomocy Wzajemnej itp.

WIELKA BRYTANIA

Dyskryminacja Polaków

Londyńska prasa polonijna poświęca dużo miejsca sprawie dyskryminacji Polaków, jaka nastąpiła ostatnio na tle zgłoszenia się do wojska brytyjskiego dwu urodzonych w Anglii chłopców, synów ojca Polaka mieszkającego stale w Wielkiej Brytanii. Chodzi o 15-letniego Jana Sobczaka i również 15-letniego Tadeusza Marczyńskiego, którzy chcieli dostać się do Royal Navy. Rodzice chłopców są obywatelami brytyjskimi. Prasa polonijna pisze, że ojcom "wolno było ginąć w Battle of Britan, a dzieci ich nie przyjmuje się do RAF i Navy". Pikantnym szczegółem w tej sprawie jest fakt, że matka Marczyńskiego jest rodowitą Angielka. W Horsforth odmówiono przyjęcia do kobiecej służby w lotnictwie 19-letniej Heleny Dudzińskiej, również córki Polaka i Angielki. Matka Dudzińskiej nazwała publicznie decyzję w sprawie jej córkę — haniebną.

Cała ta afera ma swoje źródło w przepisie brytyjskim, który wyklucza ze służby w armii, flocie i lotnictwie brytyjskim dzieci obywateli brytyjskich polskiego pochodzenia nawet wtedy, gdy walczyli oni w czasie II wojny światowej pod komendą brytyjską w szeregach oddziałów polskich na Zachodzie. Cała ta sprawa jaskrawo ilustruje rzeczywistą pozycję Polonii brytyjskiej na wyspach brytyjskich.

Cios dla biblioteki polskiej w Londynie

Ogromne poruszenie wśród Polonii brytyjskiej wywołało cofnięcie dalszych subwencji władz brytyjskich dla Biblioteki Polskiej w Londynie i decyzja przekazania wszystkich książek gromadzących w niej przez długie lata — bibliotekom angielskim.

DZIAŁ POETYCKI

Ja ileż wam winienem, o domowe drzewa!
Błahy strzelec, uchodząc szyderstw towarzyszy
Za chybioną zwierzynę, ileż w waszej ciszy
Upolowałem dumań, gdy w dzikim ostępie,
Zapomniawszy o łowach usiadłem na kępie,
A koło mnie srebrzył się tu mech siwobrody,
Zlany granatem czarnej, zgniecionej jagody,
A tam się czerwieniły wrzosiste pagórki,
Strojne w brusznice jakby w koralów paciorki —
Wokoło była ciemność; gałęzie u góry
Wisiały jak zielone, gęste, niskie chmury;
Wicher kędyś nad sklepem szalał nieruchomym,
Jękiem, szumami, wyciem, łoskotami, gromem:
Dziwny ,odurzający hałas! mnie się zdało,
Że tam nad głową morze wiszące szalało.

Adam Mickiewicz

OBJAŚNIENIA

Zbytecznym chyba podawać, że powyższy wyjątek pochodzi z "PANA TADEUSZA".

Pisze w "Kulturze" paryskiej Józef Czapski: "Dziś, tutaj przychodzą do mnie do Paryża listy Artura. Pisze mi w jednym:

"Moja jedyna radość jest polska poezja, teraz jestem u Kasprowicza".

A w drugim:

"Pan rozumie, że moja nauka tyczy się z medicini i mój czas do nauki języka polskiego jest ograniczony. Ale te parę słów i wierszyki co mogę nauczyć się są pociechą dla mnie. Czy Pan rozumie, że poezja jest szalony luksus dla mnie, na ten wiersz:

Rozmiłowała się ma dusza
W cichym szeleście drzew,
Gdy koronami ich porusza
Druh mój, przecichy wiew.

"Te słowa "rozmiłowała" ma takie nuance, co w angielskim języku nie ma! Shakespeare, który mówią jest uniwersalny, nie mógł napisać podobny wiersz... Tylko stara się skomunikować do Pana, że nawet te drobnostki są bogactwo dla mnie".

Wywodzi dalej Czapski:

"Może pisma polskie, zamiast wciąż mówić, że emigracja nie rozumie podobno bogatego polskiego języka, zrobiłyby malutkie rubryki wielkiej i tej niby trudnej polskiej poezji może by wówczas zdobyły dla siebie czytelników z tej właśnie generacji ,która już gazet polskich nie czyta, może łatwiej tym nowym czytelnikom byłoby przeczytać Słowackiego i Kasprowicza".

Tak pisał znany pisarz i malarz Józef Czapski z okazji swego pobytu wśród Polonii Amerykańskiej. Do rady jego zastosował się "Lud", którego redaktor Ks. Zając od razu udzielił gościny na łamach tygodnika 'Działowi Poetyckiemu' do którego redagowania zostałem zaproszony. Zgodziłem się, mimo że nie jestem poetą i w życiu nie napisałem ani jednego wiersza. Po prostu tylko lubię wiersze — oto wszystko. I jakoś poszło, a przynajmniej tak mi się wydaje, sadząc z braku krytycznych głosów. Ale niestety "Lud" wydaje się jedynym z emigracyjnych pism, które inicjatywę wprowadzenia działu poezji podjęło. Czy to takie trudne? czy nie potrzebne?

Stefan Czapliński

chwilę w miłosnym uścisku. Radość opanowała serce Emilia. Nie na długo jednak. Przypomniała mu się straszna rzeczywistość. Był bratem Bianki. Zbliżając się do niej popełniał przestępstwo. Ale nie mógł jej tego powiedzieć, jeżeli nie chciał zabić.

Ramiona Bianki, jeszcze nazbyt słabe, opadły na pościel.

— Pić!

W pokoju nie było Noldego, który usunął się dyskretnie. Souza sięgnął po szklankę z lemoniadą. Uprzedziła go Coco. Wykrzywiając się komicznie przytknęła naczynie do pyszczka. Souza nie zdążył nawet krzyknąć. Małpka wypiła kilka łyków, szklanka wypadła jej z łapek. Wrzeszcząc przeraźliwie chwyciła się za brzuszek i zaczęła się tarzać po podłodze jakby napój, który połknęła, palił jej wnętrzności. Z pyszczka potoczyła się żółta piana. Biedne stworzenie przyczołgało się ostatkiem sił do nóg pana i wlepiło w niego oczy pełne bólu. Souza nachylił się i podniósł małpkę. Przytuliła mu się mocno do piersi, ciałkiem wstrząsnął dreszcz. Nie żyła już.

— Ach, Boże, — zawołał Souza. — Skonała!

Na krzyk ten otwarły się drzwi.

Ukazał się Nolde.

— Umarła? — zapytał.

Nie mógł wykrztusić nic więcej ze wzruszenia.

Bianka siedziała oparta o wezgłowie. Była przerażona.

Doktor popatrzył na nią, potem na Souzę.

— Co się stało, na Boga?

Souza bez słowa wskazał małpkę.

— Zdechła? Tylko tyle?

— Tylko tyle. To niewielkie nieszczęście pozwoliło uniknąć stokroć większego.

— O czym pan mówi?

— O tym, że Coco wypiła lemoniadę przeznaczoną dla Bianki. Gdyby nie mimowolne poświęcenie małpki...

Strzepnął ręką.

Nolde popatrzył na niego ze zdumieniem. Podniósł małpkę, położył na krześle, nacisnął wzdęty brzuszek, obejrzał pianę na pyszczku.

— Ouabaia.

Nachylił się, podniósł rozbitą szklankę, na jej dnie było jeszcze trochę płynu.

— Ouabaia — powtórzył. — Nie słyszał pan nic o ouabaii?

— Nie. To roślina dość pospolita w dorzeczu Amazonki. Wyrabia się z niej uabainę, alkaloid o trujących właściwościach. Jedna kropla uabainy, wstrzyknięta podskórnie, powoduje natychmiastową śmierć. Użyta w dużej dawce doustnie działa podobnie. Najczęściej jednak bywa stosowana w drobnych ilościach, jako domieszka do potraw i napojów. Wtedy człowiek schnie, chudnie, traci siły, aż wreszcie umiera w męczarniach, nieraz po kilku latach. Truciciele brazylijscy są cierpliwi.

— Niech żyją, niech żyją! — zabrzmiały nowe okrzyki.

Wszyscy patrzyli na Biankę. Pod wpływem tylu spojrzeń zaczęła się cofać, przesuwając krzesło w tył. Nagle wstała, chciała wyjść, zachwiała się i upadła. Generał Mello Vianna pierwszy rzucił się na ratunek.

Była nieprzytomna.

ROZDZIAŁ III

MAŁPKA

Zemdloną Biankę przeniesiono do jej sypialni. Zjawił się natychmiast doktor Nolde, przywołany przez zrozpaczonego ojca.

Mimo zastosowania soli trzeźwiących chora nie wracała do przytomności. Z zaciśniętych ust wydobywały się niezrozumiałe wyrazy. Coronelowi zdawało się, że słyszy:

— Emilio, Emilio!...

Cofnął się od łóżka córki i syknął:

— Kogo ona wzywa?

Doktor, do którego zwrócone było to pytanie, pogładził brodę.

— Wzywa Souzę. Chciałbym wiedzieć co się stało dziś wieczorem. Dlaczego Souza opuścił fazendę? To by nam wiele wyjaśniło.

— Myśli pan, że gdyby Souza wrócił...

— Nie wiem. Omdlenie jest bardzo silne, to **coma**. Obawiam się następstwa. Gdyby Souza czuwał przy senhoricie mogłoby to po odzyskaniu zmysłów wywrzeć dodatni wpływ. Przypuszczam, że omdlenie spowodowane zostało wstrząsem natury psychicznej i że odjazd Souzy odegrał tu pewną rolę.

Ferreira potarł czoło. Lampa, zasłonięta niebieskim abażurem, rzucała widmowe światło na jego wylęknioną twarz.

— Kiedy minie omdlenie?

Nolde wzruszył ramionami.

Przez uchylone okno dochodziły dźwięki orkiestry, goście bawili się dalej.

— Mógłbym posłać po niego.

— Uważam to za wskazane.

Ferreira zatrzymał się przy łóżku Bianki i powiedział zduszonym głosem:

— A jednak nie mogę.

Przyglądał się z niepokojem córce. Na żółtej twarzy dziewczyny ostro uwydatniał się nos.

— Nie mogę — jęknął.

★

Noc była ciemna. Chmury zawisły nisko nad ziemią. Niekiedy zrywał się wiatr pędząc przed sobą tumany pyłu.

Paraná alime[...]

A recente campanha e[...] ousados: "faça o Brasil ou[...] está sendo feita uma cam[...] mais consistente, com res[...] Celeiro do Brasil, Paraná [...] Alimenta Nordeste, etc. Nã[...] oficina dos políticos. São [...] autoridades competentes e[...] cos, prontos para entraren[...] entre os brasileiros matéria[...] sobrevivência: produtos ali[...] duz em quantidades elevad[...] cional de aumento da pro[...] cessidade já para o próxim[...] seguiu no campo da lavou[...] ção de fôrças do govêrno [...] taria da Agricultura e agro-[...] funcionamento a "máquina[...]

As calamidades climat[...] sas regiões do Estado, dest[...] arroz, milho e trigo em en[...] cereais paranaenses deixar[...] Estado e do Brasil. As p[...] sivelmente. Cálculos elabo[...] montante de 600 bilhões d[...] safras de 66/67, quando co[...] tários.

Os produtos estão sen[...] (Paraná possui também u[...] porém não em número suf[...] buição e comercialização. [...] avaliar o esfôrço paranaen[...] conjugação de fôrças, desta[...] taria produzir em abundân[...] muneração do produtor, [...] cultor? Isto reclama novo[...] aliás êstes existem, o que [...] responsáveis pelo abastecin[...] to na fonte brasileira (pro[...] se desconhece a produção [...] dequado e imediato.

O Paraná não trabal[...] precisam ser consumidos, [...] mentar o Brasil.

TÓPICOS D[...]

DO EXTERIOR

★ Notícias da Cidade do [...] Paulo VI autorizou os bispos [...] tos sem valor artístico, para [...] tes que assolaram a Itália e [...] mortos. Do tesouro econômic[...] importância de 50 milhões d[...] de cruzeiros) para os desabri[...]

★ O Papa, recomendou q[...] dos, conjuntamente, por cat[...] para elaboração de uma Bíb[...]

★ O Sumo Pontífice está [...] dos Vietnamitas do Norte d[...] são do Natal e Ano Nôvo.

★ Os comunistas do Viet[...] servar uma trégua de 48 hor[...] Nôvo. Declaram que aceitar[...] americanos que protestam [...] Lyndon Johnson.

★ Comemorou-se, no dia [...] de Graças. Nos USA que é [...] um número de 545 mortes em[...]

DO PAÍS

★ Fontes do Ministério d[...] o atual Congresso que deverá[...] convocado a partir do dia 1[...] de 1967 "deverá aprovar" o [...] Vice-Presidência da Repúbli[...] aos cargos de governadores [...]

★ O Senador Daniel Kr[...] próximos dias todo sos pre[...] para que sejam estudadas [...] solidação da ARENA como [...] velou, ainda que restam ap[...] serem preenchidas. A tendê[...] do mesmo nome do partido.

Por outro lado, o MDB [...] notícias emanadas de próce[...]

★ Círculos ligados ao M[...] maram nem desmentiram [...] direitos políticos do sr. C[...] Guanabara. Enquanto isso, [...] sa em saber porque um dia [...]

DO PARANÁ

★ A tese do governador [...] texto constitucional da rep[...] que o vice-governador venh[...] da Assmebléia Legislativa, [...] deputados paranaenses.

★ Com a vigência do n[...] parcialidade dos guardas c[...] tados na capital. O coron[...] velou que está sendo estu[...] mento de veículos. Esta [...] do carro que infringir a lei.

★ Centenas de Estudan[...] tomar conhecimento do ap[...] média (a nota é 7), sendo [...] exames finais, improvisara[...] cidade, cantando a "Dispa[...] "Banda" de Chico Buarqu[...]

Dentyści:

DR WINCENTY FLENIK
Godziny przyjęć: od 8 - 11 i od 2 - 6.
R. Volunt. da Pátria, 620 - Curitiba.

DR STANISLAW PUCHALA
CIRURGIAO - DENTISTA
SÃO PAULO
Rua Guaianazes, 357 — 1.° andar
Sala 11 — SÃO PAULO
Expediente: das 9 às 12 horas e das 14 às 20 horas.

FARTUSZKI - PŁÓTNA - "MALHAS" - PONCZOCHY - RĘCZNIKI - KOSZULE — Najniższe ceny w mieście! Przed zakupem prosimy zbadać ceny w Skład i Fabryka: R. Claudino dos Santos, 52 (Dawniej
Casa Hoffmann Praça da Ordem). — Fone: 4-1698 — CURITIBA

AVENTAIS E GUARDA - PÓS
Aventais profissionais, para médicos, dentistas, professôres, escolares. Fornecemos para indústrias armazens, escritórios e lojas. Preços especiais para atacado.
Atendemos pelo Reembolso Postal para qualquer localidade do Brasil
Camisaria Pinheiro
Rua Barão do Rio Branco, N.° 5 — Fone: 4-7868 — MATRIZ
FILIAL
Rua Marechal Deodoro, N.° 471 — CURITIBA — PARANA

Farmacia e Drogaria Stellfeld
Matriz: Praça Tiradentes, 530
Filiais: Rua Riachuelo, 138 e
FARMASTEL, Travessa Oliveira belo, 71
Są to apteki prowadzone przez Profesorów Fakultetu Farmaceutycznego, które sprzedają najtaniej w Kurytybie i są godne zaufania.

PEWNIE TANIO
P.K.O. - WARSZAWA
SWOBODNY WYBÓR
Paczki albo Złotówki
Angielskie wyroby płócienne przesyłamy przez
TAZAB — LONDON
EMPR J. RAJIC
Praça da Sé, 399 — Tel.: 36-8530
SÃO PAULO, Caixa Postal 3950
RÚSSIA
RUMANIA
JUGOSLÁVIA
Despachamos pacotes com alfândega já paga, recebedor não paga nada
IKKA — BUDAPEST TUZEX — PRAHA
GENEX — Berlin
V/O VNESHPOSYLTORG — MOSKWA
Despachamos pacotes até 10 kilos inclusive café para Itália

Lekarze:

DR. AUGUSTO KISZKA
CLÍNICA MÉDICO CIRÚRGICA
Médico do Hospital Bom Jesus
Médico da Prefeitura Municipal.
ATENDE:
Hospital: — das 8 às 12 horas.
Consultório: — Rua Dom Pedro II 829 - das 15 às 18 horas.
PONTA GROSSA — PARANA

Dr LUDWIK RYDYGIER
Mówi po polsku. 4 lata praktyki szpitalach USA. Kurs specjalizacji New York. P.M.S.H.
Choroby kiszki odchodowej, Hemoroidy, Fistuły i t. p.
Kons.: R. José Bonifácio 110. Przyjmuje od 10-ej do 11.30 i od 15 - 18 Telefon: 4-8494.
Rez.: R. Amazonas Marcondes, 954 Bacacheri — Telefon: 4-5473

DR GABRIEL NOWICKI
Dyplom Uniwersytetu Paryskiego
Były Profesor Uniw. Parańskiego
Po powrocie z Europy przyjmuje: Farmácia Stelfeld, Pr. Tiradentes 530 od godziny 9-tej do 13-tej.
Choroby ogólne. — Specjalność schorzenia nerek i dróg moczowych.

CLÍNICA ESPECIALIZADA DE ALERGIA
Prof. José Maria Munhoz da Rocha
C. R. M. 76
Rozpoznanie i leczenie różnych objawów alergii.
GODZINA UMÓWIONA
Przyjmuje od 15 do 18 godziny.
Leczenie ogranicza się wyłącznie do działu specjalizacji.
Rua Barão do Rio Branco, 63, conj. 607, 6.° andar - Edif. Barão do Rio Branco. Telefone: 4-9411 - ramal 172
CURITIBA — PARANA

Dr. Szmul Lewkowicz
C. R. M. 1302
Formado pela Faculdade de Medicina em Paris (Sorbone) e no Brasil
LONGA PRÁTICA NOS HOSPITAIS EM PARIS
Eletrocardiografia — Radioscopia — Eletroterapia
MEDICINA INTERNA DE ADULTOS E CRIANÇAS
CONSULTÓRIO: Rua Formosa, 367 — 16.° andar
Das 10 às 11,30 — Fone: 32-3847
Rua Prates, 39 — Apto. 31
Das 15,30 às 19,30 — Fone: 34-5907
RESIDÊNCIA: Rua Prates, 209 — Apto. 71
Fone: 36-8469 — SÃO PAULO
FALO: — POLONES, RUSSO, ALEMÃO e FRANCÊS

Szpitale:

CASA DE SAÚDE DR. MOYSES PACIORNIK
PORODY — OPERACJE
Rak: rozpoznanie i leczenie
Rua Lourenço Pinto, 83
Tel.: 4-2222 i 4-2230

CASA DE SAÚDE DR. COMINESE DA ROCHA
KLINIKA OGÓLNA
Porody, operacje - Choroby niewiast "Raio X" — elektryczność medyczna.
Rua Ubaldino do Amaral, 962
Tel.: 4-8890

Adwokaci:

DR LUCJAN KASPRZAK
Praça Osório, 45, 1.° and. 105.
Załatwia wszelkie sprawy adwokackie — Przeprowadza naturalizacje.
MÓWI SIĘ PO POLSKU

DR EDWARD ŻELAK
Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadza inwentarze.
Rua Emiliano Perneta n.° 10 — 4 piętro — Conj. 401 (Esq. Pr. Zacarias) — Edifício Quinco — CURITIBA

DR LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI
Sprawy cywilne, kryminalne, inwentarze itd.
Praça 8 de Janeiro, 1274 — Tel.: 173 — São José dos Pinhais — Paraná.

Dr Stanisław Bundyra
Członek Związku Adwokatów w Brazylii
Załatwia wszelkie sprawy sądowe: cywilne, handlowe, i prawnicze jak: inwentarze, mieszkaniowe, upadłościowe, itp.
Przyjmuje od godz. 13-tej do 19-tej.
Rua Nova Barão — Edif. IV — c/503.
Telefone: 33-9405 — SÃO PAULO

PAULO FILIPAK
ADVOGADO
Causas cíveis e comerciais. Inventários da Capital e do Interior. Horário: 9.30 - 11.00 e das 16 às 18 horas.

FELIKS GOLAS
CONTADOR
Registro de firmas na Junta Comercial, contratos, distratos; declarações de impôsto de renda. Serviços de contabilidade em geral.

Rua Cândido Lopes, 205, 2.° andar — CURITIBA - PARANA

Rady dla Gospodyń

CHŁODNIK RABARBAROWY

4 łodygi rabarbaru
1 kwarta wody,
3 ugotowane buraki
1 duży kwaśny ogórek
3 jaja ugotowane na twardo

1 filiżanka kwaśnej śmietany

1 łyżka kopru

Soli do smaku.

Pokrajać łodygi rabarbarowe na drobne kostki i gotować w kwarcie wody około pół godziny, po czym odcedzić wodę do wazy i dodać do niej drobno posiekane ugotowane buraczki, pokrajany w kostki duży kwaśny ogórek, pokrajane jajka gotowane na twardo, parę łyżek mięsa rakowego (crabs or shrimps), kwaśną śmietanę, siekany koper, soli i pieprzu do smaku. Postawić w lodówce na kilka minut i wydać na zimno.

GOŁĄBKI Z RYŻEM

Na 250 g mielonej wieprzowiny dajemy tyleż wołowiny lub cielęciny, 1 jajko, 1 cebula utarta, pół filiżanki surowego ryżu, 2 łyżki masła, sól i pieprz do smaku.

Ostrym nożem usunąć jądro kapusty. Włożyć główkę kapusty do wrzącej kipiącej wody na kilka minut, a potem wyjąć kapustę z wody. Usuwać liście w miarę jak miękną. Ostudzić przed użyciem.

Wymyć pół filiżanki ryżu w zimnej wodzie i wsypać do dwóch kwart wrzącej wody. Gotować przez 10 minut i odcedzić. Przepłukać wodą. Ryż ten jest tylko na pół ugotowany.

Smażyć cebulę na maśle aż stanie się przeźroczystą, nie rumieniąc jej. Połączyć mięso, cebulę z masłem, jajko, ryż, sól i pieprz do smaku i dobrze wymieszać. Nakładać ten farsz mięsny na kapuściane liście na pół cala grubości, podwinąć dwie strony boczne, następnie zawinąć w rulon i przymocować wykałaczkami.

Gołąbki umieścić w garnku i nakryć plastrami słoniny, zalać wodą (lub sokiem pomidorowym) i dusić przez dwie godziny.

UŚMIECHNIJ SIĘ...

Spryt małej

Matka: — Zosiu! Nie rób takich wrzasków. Patrz, jak twój młodszy braciszek cicho siedzi.

Zosia: — Musi cicho siedzieć, bo my się bawimy w tatę i mamę.

Szczera odpowiedź

Ojciec: — Czekaj gałganie! Ja cię nauczę palić papierosy!

Synek: — Ja już umiem, proszę taty.

Logika dziecięca

Ojciec, pokazując córeczce szkielt człowieka, mówi: tyle z człowieka zostaje.

Córeczka pyta naiwnie: więc tylko mięso idzie do nieba?

Nieporozumienie

Synek: — Tato, na co pocztylion ma trąbę?

Ojciec: — Żeby mógł na niej trąbić.

— A na co on trąbi?

— Głupie pytanie! A ty nie trąbiłbyś, jakbyś miał trąbę?

Na nartach

Jaś i Małgosia poszli z ojcem na narty. Po pewnym czasie Jaś woła:

— O, jada narty, pewnie i tata zaraz tu będzie!

HISTÓRIA DA POLÔNIA

29)

Capítulo X

MIECHKO III, O VELHO — (1173 - 1177)

O Grão-Duque Miechko III era dotado de caráter duro e intransigente. Sonhava com a unificação do país, faltava-lhe porém o senso político e o dom diplomático indispensáveis para realização da tarefa de tamanha projeção.

Compreendeu que a desgraça do país tinha origem no desmentido excesso de poder dos magnatas, tanto leigos como eclesiásticos, os quais, dominados por ilimitada ambição, formavam um bloco unido e potente que funcionava em defesa de interesses próprios, em detrimento do bem da nação.

Miechko III tentou destruir aquela fôrça nefasta. Estendeu sua proteção sôbre a classe explorada dos camponeses e pensou em privilegiar os ricos comerciantes judeus que já sofria perseguição das classes superiores. Pretendeu apoiar-se nas massas exploradas beneficiando-as com legislação, a fim de enfraquecer a nobreza e o clero que se tornavam prepotentes.

Contudo, não encontrou apoio nesses planos. Os camponeses eram demasiadamente submissos e acovardados pela servidão para se pronunciarem abertamente. Em suma, a experiência do Grão-Duque sòmente aumentou sua impopularidade entre as classes elevadas.

Miechko III passou então para outro extremo. Resolveu basear seu poderio nas riquezas. Criou pesadíssimos ompostos da Coroa e cobriu o país com rêde de cruéis coletores com ordens terminantes para cobrarem novos impostos de modo inexorável. A reação não se fez esperar. Os proprietários de terras e o clero rebelaram-se. Os magnatas da Província de Cracóvia, tendo na chefia o Bispo cracoviano Getko, destronaram Miechko III, expulsaram-no da capital e deram a Coroa grão-ducal ao Kazimierz, filho mais moço do rei Boleslaw III, o Bocatorta.

CSapítulo XI

KAZIMIERZ II, O JUSTO — (1177 - 1194)

Por insondáveis disposições do destino, o quinto filho de Boleslaw, o Bocatorta, o caçula deserdado, cresceu para ser um grande Príncipe. Como Grão-Duque conseguiu suster o progressivo desoronamento da nação.

Honesto, excepcionalmente inteligente, dotado de profundo tato diplomático, além de todos êstes predicados possuía o inato senso de justiça, o que lhe valeu o honroso apelido de "Justo".

O Grão-Duque Miechko II, o Velho, inconformado com sua sorte, tentou reaver o trono, atacando Cracóvia, onde deixou seu filho Odon com guarnição de tropas correndo êle próprio para Polônia-Maior a procura de auxílio para sua causa.

Kazimierz, o Justo, desbaratou com facilidade o exército do sobrinho, o qual caiu prisioneiro. Em vez de castigar e aplicar sanções, entregou o Príncipe Odon ao pai, fazendo ver ao irmão mais velho a insensatez do seu procedimento, conquistando dêste modo sua amizade e respeito. Jamais, no futuro, foi por êle molestado novamente.

Naquela época, os Monarcas assumiam, em questões de maior importância, o poder do Tribunal supremo, inapelável, entretanto o Grão-Duque Kazimierz, o Justo, tornou-se um Juiz popular, julgando, nas suas contínuas viagens pelo país, todos os casos que aparecessem, desde as queixas dos camponeses até as pendências e processos entre os nobres e fazio-os com tanto acêrto, preferindo tão justas sentenças que logo se viu cercado de admiração e de amor do seu povo, recebendo dêle o honroso cognome com qual entro una história.

Em 1180 foi convocado o grande Sínodo em Lenczyce no qual fora aprovada a resolução do Episcopado, de maior importância política: a Igreja foi tirada de sob a autoridade do poder leigo. Desde então, as propriedades do clero, deixaram de pagar impostos ao Estado tornando-se independentes e autônomas, com jurisdição própria, assim como também todos seus membros e servidores.

O Grão-Duque Kazimierz, sabendo que aquela resolução do Sínodo não era mais do que reflexo do que já era estabelecido nos outros países europeus, sancionou o Convênio sem opôr dificuldade alguma, gesto que lhe valeu o fim almejado: a sincera cooperação da Igreja no seu govêrno e consequentemente enfraquecimento da turbulenta, jamais satisfatória classe da nobreza, sempre ciosa das prerrogativas conquistadas, entrementes, formando a classe menos esclarecida do que o instruido e bem organizado clero.

Kazimierz, o Justo, fortalecendo, por um lado sua posição política, criou, por outro, ressentimentos entre os magnatas, o que foi, quiçá, o motivo de sua morte prematura, com suspeita de envenenamento.

Bastante cuidadosa fôra sua política externa. Sentindo-se demasiadamente fraco para suster qualquer ação de profundidade contra os vizinhos do Ocidente, garantiu a paz com os Alemães, submetendo-se ao imperador Frederico I.

Dedicou, então, seus esfôrços para fortalecer a influência da Polônia na política do Oriente. O Principado ruteno de Wlodzimierz era governado por seu sobrinho, o Príncipe Roman, que era seu protegido. Qunando no vizinho Brzesc-Litewski o povo rebelou-se, expulsando seu Príncipe, o Grão-Duque Kazimierz II sufocou a rebelião e colocou o Príncipe Roman no trono desocupado, sòmente exigindo a vassalagem.

Pouco depois os boyardos de Halicz expulsaram seu príncipe Wlodzimierz II. O Grão-Duque esmagou também lá a rebelião, colocando ainda o Príncipe Roman no trono de Halicz, com a mesma condição de jurar vassalagem à Polônia.

Neste ínterim, contudo, o Príncipe expulso Wlodzimierz II pediu auxílio ao rei Bela III, da Hungria, o qual deu-lhe apoio, expulsando o Príncipe Roman de Halicz, mas colocando lá seu filho André, em vez de entregar o trono perdido ao legítimo Príncipe Wlodzimierz II, o qual acabou sendo prisioneiro do rei Bela, enquanto o Príncipe André administrava em Halicz um govêrno de notória crueldade. O povo de Halicz acabou se rebelando outra vez, enquanto o Príncipe Wlodzimierz II, que conseguira fugir da prisão, recorria ao imperador Frederico I, o qual encaminhou-o ao Grão-Duque da Polônia. Kazimierz II, em atenção aos seus rogos, enviou o woyewoda Mikolay para expulsar o Príncipe André de Halicz. Feito isto, Wlodzimierz foi recolocado no trono, com a condição de jurar a vassalagem à Polônia.

Dêste modo, graças à política inteligente, obteve Grão-Duque Kazimierz, o Justo, predomínio na fronteira Oriental, onde três Príncipes rutenos ficaram seus vassalos e aliados submissos.

Kazimierz II já tinha iniciado a obra da unificação da nação. Juntou à herança do seu irmão Henryk as Províncias de Kuyawy e Mazowsze, herdadas do Boleslaw, o Crespo. Desta maneira já se formava um núcleo importante da unificação da Polônia, o qual era constituido dos territórios de Cracóvia, Sandomierz, Kuyawy e Mazowsze.

Naquela época infeliz e turbulenta de lutas fratricidas pelo poder, a atuação sábia e ponderada do Grão-Duque Kazimierz II fôra sobretudo importante, trazendo inúmeros benefícios à atribulada Polônia.

Cantinho Agro-Pecuário

CAUSA DE MALOGROS NA CRIAÇÃO DE AVES

Cêrca de 95% dos motivos dos malogros na exploração avícola são de responsabilidade do próprio avicultor. Os dez mais frequentes são os seguintes:

1 — Empreender um negócio avícola sem estar tècnicamente capacitado para isso.

2 — Falta de compreensão das leis básicas da natureza. A simples observação da localização de certos galinheiros e seus interiores é suficiente para revelar êsse fato.

3 — Excesso de crédito. Há avicultores que trabalham sem base econômica, sòmente contando exclusivamente com crédito bancário. Basta uma pequena mortalidade, diminuição da produção, etc., para pôr em risco o negócio.

4 — Falta de planejamento.

5 — Basear-se em palpites e não em fatos. O negócio avícola tem qualquer coisa de parecido com as corridas de cavalos: os avicultores só comentam o êxito.

6 — Falta de previsão. A maioria dos avicultores não economiza dinheiro nas "boas épocas" para poder enfrentar uma eventual crise.

7 — Crescimento desordenado, isto é, aumento excessivamente rápido da granja, com prejuízo da qualidade da produção.

8 — Avicultura como atividade secundária. São muito comuns os "avicultores de fim-de-semana", isto é, pessoas dedicadas a outras atividades e que, nos fins de semana, cuidam de aves. A tendência dêsse tipo de avicultura, no futuro, é de acabar. Essas pequenas granjas, que geralmente funcionam sem um contrôle de produção eficiente, serão substituídas por granjas maiores: verdadeiras indústrias avícolas (como já existem várias) com capacidade de produção e comercialização muito maiores.

9 — Despesas evitáveis, ou seja, avicultores que não exitam em despreender grande quantidade de dinheiro quando em "apuros" (presença de doença na granja, etc.), mas que resultam em gastar em bons pintos, boas rações, boas vacinas, equipamentos adequados, etc., para evitar grandes despesas.

Jorge Zbigniew Mażuchowski

Rádio Cambijú Ltda.
ZY S - 27 - Kc/s - 1950 — A VOZ CATÓLICA DO PARANA
Boa música, Clube dos Sócios, Têrço em Família, Hora da Música Polonêsa (aos domingos das 15 às 16 horas). Homenagens, Anúncios, Avisos e Recados para Amigos.
ARAUCARIA — FONE:109 — PARANA

Outras Notas Agro-Pecuárias

CIENTISTAS DESCOBREM 30 NOVAS ESPÉCIES DE PEIXES

BREMERHAVEN, Alemanha Federal — Os mares da América Latina continuam sendo descobertos pelos pesquisadores. Ainda agora, depois de 4 meses de viagem por aquelas costas, o navio de pesquisa para a pesca "Walther Herwig" voltou com descobertas sensacionais. Nada menos de 30 espécies de peixes totalmente desconhecidos foram descobertos pelos técnicos e cientistas que compuzeram a tripulação do barco. Se para os entendidos dos países visitados pelo "Walther Herwig" o navio apresentou curiosidades pelas suas modernissimas instalações técnicas, para os cientistas e tripulantes, os 132 dias em que percorreram 23 053 milhas marítimas, constituiram um enorme êxito para as suas pesquisas científicas. O "Walther Herwing" tem uma segunda viagem à América do Sul marcada para janeiro e fevereiro de 1968. — (NOVA).

FEIRA DE ANIMAIS EM PREPARAÇÃO

A Secretaria da Agricultura está recebendo de várias partes do território nacional, confirmação da presença de criadores na III Exposição-Feira de animais e Produtos Derivados, que se realizará em Curitiba de 11 a 19 de março do próximo ano. Dentre os pecuaristas que virão ao Paraná representar seus plantéis, destacam-se representantes de Minas Gerais, Mato Grosso e Rio Grande do Sul, cujos animais possuem elevado padrão zootécnico.

Apesar do lapso de tempo relativamente extenso que vai desde agora até a abertura da mostra, a Pasta da Produção paranaense já está executando diversas obras de melhoramento no Parque "Presidente Castelo Branco", antiga granja Canguiri, visando dar lhe condições perfeitas para abrigar maior número de animais, bem como proporcionar conforto para seus visitantes.

ASFALTO

Novos galpões estão sendo construídos os quais deverão duplicar a capacidade atual do parque para acomodação aos plantéis e montagem de "stands" destinados à apresentação de produtos derivados da pecuária. O melhoramento das instalações dos parques inclui, também, o asfaltamento da estrada de acesso, desde a BR-116 e das áreas internas por onde trafegam os veículos que vão ao local.

IBPT duplicará produção de vacinas contra peste suína

O Instituto de Biologia e Pesquisas Tecnológicas iniciará, nos próximos dias, a ampliação e readaptação das instalações do Laboratório Regional de Jacarézinho, visando a aumentar sua capacidade para produção de vacina "cristal-violeta", contra a peste suína. Atualmente, embora em condições precárias, aquêle laboratório produz 40 mil doses mensais do imunizante, mas depois de ampliado terá meios para fornecer de 80 a 100 mil unidades da vacina.

Conforme informações do sr. Rolando Salim Zappa Mansur, diretor do IBPT, as obras respectivas serão concluídas no prazo de 90 dias e, a partir de então, o Laboratório de Jacarézinho estará capacitado para atender suinocultores de tôdas as regiões do Estado. As vacinas contra peste suína são fornecidas através do Fundo de Equipamento, da Secretaria da Agricultura.

Ainda no esquema de expansão do laboratório figura o plano de produção do "sôro hiper-imune", que serve para aplicação no combate à peste contraída pelos animais, já que a vacina tem apenas efeito preventivo contra a doença.

Convênio CAFÉ—SA — Sementes de soja e trigo

Estão em fase final, estudos para a assinatura de co[...] vênio entre a Café e a Secretaria da Agricultura, por inte[...] médio do Departamento de Extensão e Fomento e Depa[...] tamento de Produção Vegetal, visando a produção de s[...] mentes de soja e trigo.

Os dois órgãos da Secretaria dariam assistência técn[...] ca às produçõese e a Café se obrigaria a comercializar [...] produção.

Os contratos para a produção de sementes preveem [...] participação de agricultores, através campos de cooperaçã[...]

A produção de soja está estimada em 10 mil sac[...] aproximadamente, estando em estudos a região de produçã[...]

Enquanto isso, o trigo está sendo colhido nas regiões [...] Ponta Grossa e Arapoti, esperando-se uma safra de vári[...] toneladas.

Higiene em Rio Negr[...] funciona Plenamente

Após a inspeção de estabelecimentos comerciais na cidade [...] Rio Negro, a Coordenação Estadual dos Comandos Sanitários co[...] tatou que a mesma, na atual Campanha encetada pela Secret[...] de Saúde Pública, oferece um rendimento favorável de 80%, [...] condições higiênicas. Os trabalhos da SECS encontraram em [...] Negro um forte exemplo de sua atuação no Paraná, exemplo [...] brevemente deverá ser seguido por outras cidades paranaen[...] Vem contando, a CECS, para o seu êxito completo, com a colab[...] ção ativa do médico chefe da unidade Sanitária local e sua eq[...] de auxiliares de saneamento, além da participação das autorid[...] locais e da própria população que colabora com espontaneida[...]

Revisão e Unidade Sanitária

Em visita à Unidade Sanitária de Rio Negro, ficou consta[...] que outros setores de atendimento à saúde pública vem merece[...] igual amparo e respeito por parte dos funcionários ali lotados [...] verdade é que estão sendo expedidas inúmeras carteiras de s[...] e a tendência é aumentar a expedição, já que o povo está c[...] preendendo a importância daquele documento.

O atendimento médico funciona a contento, existindo bas[...] te medicamento em estoque. As demais secções da unidade s[...] tária ,com excessão do setor dentário, que no momento carece[...] material, estão funcionando a contento.

Grupo de Trabalho

O grupo de trabalho designado pelo Dr. Dalton Paran[...] para elaborar o ante-projeto do Código Sanitário integrado [...] médicos sanitaristas aposentados, ficou assim constituido: [...] Jaime Drumond de Carbalho, Salustiano Santos Ribeiro, José [...] xeira da Silva e Aparício Durski e Silva.

Segundo informações colhidas junto ao dr. José Teixeira [...] Silva, o grupo de trabalho vem se reunindo assiduamente e [...] tende entregar ao Secretário de Saúde o anteprojeto antes [...] prazo fixado por aquela autoridade, ou seja, antes de 31 do cor[...]

Após a colaboração do anteprojeto, o mesmo deverá se[...] caminhado ao chefe do Poder Executivo para envio à Assem[...] Legislativa.

FATR entra em contato co[...] Favelados deslocados

Os primeiros frutos dos trabalhos que esctão sendo [...] cutados por suas Educadoras Rurais, objetivando locali[...] pesquisar as causas que determinaram o deslocamento [...] favelados para a periferia da Capital e municípios próx[...] foram colhidos pela FATR. Em Cachoeira, município d[...] mirante Tamandaré, em três loteamentos foram enco[...] dos núcleos dêstes favelados, compostos de aproximadar[...] duzentas famílias de lavradores, vivendo dentro da [...] promiscuidade sócio-familiar, sem as mínimas condiçõe[...] higiene e cultura. Êste procedimento está prejudicand[...] trabalhos de desfavelamento, iniciados com intensidad[...] Curitiba.

Futebol em Revista

★ **Campeonato Paranaense da 1.ª divisão:** Jandaia - Operário 3x1. Com êsse resultado o Jandaia sobe à divisão de honra do futebol paranaense.

★ **Campeonato paulista:** São Paulo - Corinthians 2x1, Santos - Botafogo 3x1, Prudentina - Noroeste 4x1, Bragantino - Guarani 2x1, Palmeiras - Portuguesa 1x0 Portuguesa Santista - América 5x0.

★ **Campeonato carioca:** Vasco - Bangú 0x3, Botafogo - Flamengo 1x1, Fluminense - Olaria 5x2.

Casa da Barbada

GRANDE VENDA DE ANIVERSÁRIO — DEZEMBRO

Camisas manga curta	Cr$ 2.500
Saias	Cr$ 1.000
Blusas de Jersey	Cr$ 1.800
Jogo capa e Sombrinha de Nylon	Cr$ 18.000
Capas para criança	Cr$ 1.900
Capas para homem	Cr$ 2.500
Capas para senhora	Cr$ 2.000
Camisas para criança	Cr$ 1.500
Camisas Nylon Rodianyl	Cr$ 4[...]
Combinações com renda	Cr$ 2[...]
Ternos Tergal e Naicron	Cr$ 28[...]
Meias de Nylon para senhora	Cr$ [...]
Anáguas com renda	Cr$ 1[...]

BARBADA DO PARANÁ — CONFECÇÕES
Rua Mal. Floriano, 320 — Esq. José Loureiro - Curitiba -

Souza jechał ponuro zamyślony, nie zwracając uwagi na otoczenie. Popuścił cugli. Koń pozostawiony sam sobie biegł drobnym truchtem po ledwie widocznej wstędze drogi.

Przez dłuższy czas z obu stron gościńca wznosiły się ściany dziewiczego lasu. Ale potem ukazał się kamp, podobny do tego, gdzie kilka miesięcy temu Bianka schwytała rozbieganego karosza. Z niezwykłą ostrością Souza przypomniał sobie tę scenę.

— Jeszcze dziś, jeszcze dziś... — szepnął.

Dziś jeszcze mógł być najszczęśliwszym z ludzi, a stał się najnieszczęśliwszym. Trzymał ją w ramionach. Jaką bladą miała twarz... Czy zniosła spokojnie rozstanie? Jak długo musiała czekać, coitadinha. Trzeba się było pożegnać, wytłumaczyć. Nie, postąpił uczciwie. Nie mógł postąpić inaczej. Łączyła ich miłość straszliwa, kazirodcza. Kazirodcza, okropne słowo! Kochał rodzoną siostrę jak mężczyzna. Ale teraz skończone. Na zawsze. Nie zobaczy jej już nigdy.

Zaciął konia. Kamp się skończył. Puszcza znowu zbliżyła się do gościńca. Z głębi lasu dochodził, przytłumiony odległością, ryk wyjców, monotonnie ćwierkały cykady.

Jakże bladą miała twarz, jak dziwnie świeciły jej oczy. Lepiej o tym nie myśleć. Przy boku męża odzyska siły i zdrowie, zapomni.

A on uda się drogą wyznaczoną przez przeznaczenie.

Koń potknął się i zarżał. W dali, w stronie Santa Maria, ukazały się światła samochodu. Zjechał przezornie w bok i przytrzymał konia. Wóz zbliżał się szybko, reflektory rozjaśniły drogę.

Wierzchowiec szarpnął się niespokojnie. Souza ściągnął cugle. Po chwili samochód zbliżył się. Zgrzytnęły hamulce.

Niski człowiek, owinięty w palę, otworzył drzwiczki.

— Pan Emilio Souza?

— Ja.

— Mam zlecenie od coronela: prosi, aby pan wrócił na fazendę.

— To chyba jakaś omyłka.

— Nie.

— Ale co się stało?

— Siadaj pan, opowiem po drodze.

— Nie mam zamiaru wracać. Polecenia coronela nic mnie nie obchodzą.

Rzekłszy to Souza wbił ostrogę w bok konia. Nie ujechał daleko. Rozległ się strzał. Wierzchowiec, ugodzony w zad, runął ciężko na ziemię. Jeździec wyleciał z siodła, zaraz się jednak podniósł i wyciągając rewolwer zawołał:

— Łotrze, porachuję się z tobą!

Nieznajomy wsadził spokojnie broń do kieszeni.

— Proszę strzelać — powiedział z flegmą.

— Dlaczego zabił pan konia?

— Dlaczego nie chciał pan spełnić mojej prośby?

— Miałem słuszne powody.

— Ja również. Pytam po raz drugi: jedzie pan ze mną?

— Nie.

— Szczególny upór. A więc powiem o co chodzi, zmusza mnie pan do tego. Bianka umiera. Rozumie pan teraz?

Souza zachwiał się. Otworzył usta, jakby chciał coś powiedzieć, ale słowa uwięzły mu w krtani.

Nieznajomy wzruszył niecierpliwie ramionami.

— Siadaj pan.

Posłuchał machinalnie. Bianka umiera! Może popełniła samobójstwo, może... Ale czemu? Czuł typy ból w sercu, nie mógł myśleć logicznie. Upłynęło kilka minut zanim zapytał:

— Co się stało?

Tamten chętnie odpowiedział:

— Zemdlała, nie można się jej odcucić.

Kończył relację, gdy wóz dojeżdżał do pałacu.

Jednym skokiem Souza znalazł się na schodach.

W przedsionku tłoczyło się kilkadziesiąt osób. Stan zdrowia córki gospodarza był na tyle poważny, że musiano przerwać zabawę. Souza przepchnął się przez tłum i podążył do apartamentu Bianki. Przed drzwiami sypialni zatrzymał się na chwilę, lecz zaraz zdecydowanym ruchem szarpnął klamkę.

Pokój tonął w półmroku. Obok łóżka, na którym leżała chora, siedział, zwiesiwszy głowę, doktor Nolde. Ferreiry nie było.

Souzie ścisnęło się serce. W tej chwili pragnął tylko jednego: ocalić Biankę. Nie zważając na obecność doktora przypadł do chorej i porwał ją w ramiona. Żyła jeszcze. Z ust wydobywał się świszczący oddech. Leciała mu z rąk.

— Doktorze, — zawołał — wody!

Nolde zwilżył chustkę i podał młodzieńcowi.

— Próbowałem, — mruknął. — Nic to nie pomoże.

Souza zdawał się nie słyszeć co tamten mówi. Położył kompres na czole dziewczyny i podbiegł do okna.

— Duszno!

Jednym szarpnięciem otworzył okno. Podmuch porywistego wiatru wpadł do pokoju. Kilka liści potoczyło się na dywan. Wraz z liśćmi wtargnęła małpka. Piszcząc radośnie skoczyła na piersi pana, który wybierając się w drogę, zapomniał o niej zupełnie. Wierne stworzenie szukało go wszędzie, aż wreszcie instynkt zaprowadził je tutaj.

Souza pogłaskał Coco, posadził ją na fotelu i wrócił do chorej.

Bianka leżała jak martwa. Nagle wargi jej poruszyły się.

— To ty, Emilio?

— Tak, to ja. Ocknij się.

Mówiąc to podniósł delikatną głowę dziewczyny. Jak pod wpływem hypnozy oczy chorej otwarły się.

— To ja, Bianko.

W źrenicach dziewczyny zapalił się nagły blask.

Jakby odzyskując siły objęła Souzę i pocałowała go. Trwali tak

Vós SOIS TODOS IRMÃOS

TARCISIO BENEMANN

Já passaram quase dois mil anos que Jesus Cristo andou entre os homens ensinando uma mensagem divina. E esta mensagem até hoje faz vibrar a milhões de homens, enchendo-lhes a vida de esperança. Mas a grande maioria dos homens não conheceu esta mensagem, ainda que com tôda certeza ela esteja plantada no mais íntimo de seu ser. Quanto não gostariam de acreditar no que Deus colocou em seu coração, criando-os a sua imagem e semelhança, e como gostariam de convencer-se do que Cristo vem repetindo há tanto tempo: "Vós sois todos Irmãos!"

Imaginemos, se pudermos, o que se passaria no mundo se todos os homens se saudassem com um sorriso, ou se dessem a mão com confiança... Naturalmente para muita gente isto será um sonho, uma utopia vã. Entretanto, não é para quem estuda e compreende o Cristianismo e o Evangelho, onde o Deus dos homens é um Pai! Nesta linha, apresento a idéia dum poeta francês, que imaginou o mundo como seria, se todos os homens se dessem as mãos.

Se todos os marinheiros se dessem as mãos, haveria uma ponte sôbre os mares! Se todos os homens se dessem as mãos haveria uma grande ciranda no mundo inteiro! Se todos os soldados se dessem as mãos não haveria fuzis para carregar! Se todos os sábios, pensadores e cientistas se dessem as mãos o progresso seria mais equilibrado e humano! Se todos os governantes e magistrados se dessem as mãos os povos teriam vida mais próspera e tranquila! Se todos os pais se dessem as mãos as crianças e os jovens não receariam o futuro. Quando todos os homens quiserem dar-se as mãos não haverá mais guerra, haverá mais pão para todos, mais habitações para os pobres, mais alegria e confiança na vida.

Mas os homens se encontram às dezenas e centenas, e nem mesmo se saudam. Todos são indiferentes, desconhecidos, inexistentes. E por que os homens não se dão as mãos, não se cumprimentam?

Não seria fácil, mas seria bom: descobriram que a vida é dura para todos, que não precisam estar sós, que no fundo de cada um há riquezas e valores a descobrir, que poderiam em fim, fazer a sua jornada pela vida mais seguros de mãos dadas. Muitos há que se dão as mãos e se encaram com lealdade, marchando mais confiantes. Mas é preciso que todos os homens se dêem as mãos, e sejam todos irmãos!

Foi emitida uma série de selos pelos correios do Vaticano em homenagem ao Milênio do Cristianismo na Polônia. No clichê, o Papa demonstrando especial afeto aos poloneses.

TÓPICOS DA SEMANA

DO EXTERIOR

★ **O secretário geral das Nações Unidas — U Thant,** foi eleito, por unanimidade, para um nôvo período de cinco anos. Depois de aceitar a indicação do seu nome, U Thant expôs as principais metas a atingir em meio aos acontecimentos perturbadores em muitos lugares do mundo.

★ **A imprensa chinesa comentou amplamente** a ação dos comunistas brasileiros com referência à aplicação das resoluções do partido comunista. Diz a nota: "A China é o baluarte mais poderoso com que podem contar os comunistas do Brasil e da América Latina". A orientação do partido comunista brasileiro é de tendência pró China.

★ **Face aos sangrentos distúrbios entre Jordânia e Israel.** Sua Santidade o Papa Paulo VI fêz um apêlo especial para a paz na Terra Santa entre países árabes e judeus. O Papa assim se expressou: "Pedimos para que se tranquilizem os espíritos com a visão do Grande Mistério de Belém, e que todos os homens de boa vontade estejam prontos para receber em seus corações a divina mensagem da paz que, em outro tempo, se difundiu pelo mundo inteiro precisamente a partir desta Terra Santa".

DO PAÍS

★ **O presidente Castêlo Branco,** em sua recente visita aos Estados do Norte do País, discursando em Rondônia, revelou que o govêrno voltar-se-á para o Norte, com o fito de transformar a curto prazo todo o potencial mineral encerrado na região amazônica e acrescentou: "o govêrno revolucionário não alimenta distinções regionais. O objetivo é tornar cada vez menor o desnível existente entre várias unidades da Federação. Devemos dar mais aos fracos para que êles se tornem fortes".

★ **O Marechal Costa e Silva** está ultimando o roteiro de sua viagem que fará ao exterior. O Presidente eleito que visitará vários países da Europa Ocidental, partirá no dia 14 p. v.

★ **Foi editado nôvo Ato Institucional** convocando o Congresso para um período de sessões extraordinário no qual deverá ser votada a nova Constituição do Brasil. Foram feitas muitas modificações no texto do anteprojeto, porém, na redação final foi mantido o parágrafo fixando eleições indiretas para Presidente e Vice-Presidente da República a 15 de janeiro. A posse dos mesmos será a 15 de março. Sugestão vai. Vontade fica.

DO PARANÁ

★ **Em decorrência das eleições,** muitos Secretários do Govêrno paranaense puseram suas Pastas à disposição do Governador. Até o presente foram aceitas as renúncias dos seguintes Secretários: Orlando Mayrink Góes, da Fazenda; Gal. Junot Rebello Guimarães, da Segurança Pública. O sr. José Munhoz de Mello que respondia pela Secretaria do Interior e Justiça, foi nomeado para Pasta da Segurança Pública. Os Secretários da Saúde, Trabalho e Educação foram confirmados nos postos.

★ **Depois da Estrada do Café,** a segunda em importância é a Estrada do Oeste, ou, das Cereais, está sendo construída em ritmo acelerado, segundo declarações do sr. Plínio Pessoa, Diretor do DER. A importante via terá ligação com estradas que dão acesso ao Norte do Estado e Sul de São Paulo, tem a conclusão prevista entre fins de 67 e início de 68.

★ **Concertos espirituais de Advento** é o título de uma série de apresentações de músicas religiosas executadas em órgão, ou em instrumentos de sôpro e corda, são levadas ao público na Igreja Coração de Maria, em Curitiba. É uma promoção do "Studium Theologicum", delícia os ouvintes nos domingos do Advento, às 18,30 horas.

Universitarios Curitibanos homenageam milênio Cristão

Estudantes universitários, do Centro Acadêmico Rocha Pombo, prestaram expressiva homenagem ao Milênio Cristão da Polônia. O evento teve lugar na Reitoria da Universidade Federal do Paraná no dia 1.º próximo passado, às 20,30 horas.

NÃO SE FURTARAM AS DEMAIS

Saudando à selecionada assistência, o estudante Leon Wiacenko, presidente do nomeado Diretório Acadêmico, afirmou que os estudantes, cuja entidade representa, não podiam deixar de associar-se às festividades que o mundo cristão tributou à Nação polonesa por ocasião da data milenar. Discorrendo sôbre a história da Polônia que nasceu sob a cruz de Cristo, foi à sombra desta cruz que os seus filhos forjaram suas virtudes inquebrantáveis, dignas de imitação.

OUTRAS ENTIDADES SOLIDARIZARAM-SE

A Liga Cívica de Integração e a União Cívica Paranaense solidarizaram-se com a etnia polonesa através de manifestos, reconhecendo no povo aqui radicado valores e tradições efetivamente integrados à sociedade patrícia. "Exemplos de bravura e de sacrifícios vividos em defesa da Fé e da Civilização Cristã encontram-se nos mil anos de História da Nação Polonesa" — dizia um dos manifestados.

MÚSICA, BALLET E CORAL

Constou do programa um concerto de piano, magistralmente executado por uma jovem pianista, três números de Ballet, com acompanhamento de piano, duas canções cantadas pela autora, uma jovem estudante. O Grupo Folclórico da União Juventus, em apresentação extraordinária, contribuiu para o brilhantismo da magnífica noitada.

JOGRAIS

Impressionante foi a encenação dramatizada dos episódios do malogrado Levante de Varsóvia contra o jugo hitlerista e da trucidação de milhares de patriotas, em Katyn, pelos soviéticos.

APLAUSOS

Prova de gratidão manifestada aos estudantes do Diretório Acadêmico pela corajosa iniciativa, bem como pela apresentação de valor artístico e cultural, foram os aplausos da platéia, composta, em sua maioria, da etnia polonesa.

O Engenheiro Ivo Arzúa Pereira empossado ao cargo de prefeito municipal de Curitiba, dará nôvo impulso à administração. O seu slogan continua sendo: "Mais Ação e Menos Conversa".

NO CEARÁ LEIGOS DISTRIBUEM A COMUNHÃO

Crato — CIC — Dom Vicente de Paulo Araújo Matos, Bispo dessa cidade cearense, fazendo uso dos poderes que lhe foram conferidos por recente decreto da Santa Sé, conferiu a 4 leigos poderes de distribuir a Comunhão em duas capelas da Paróquia de São Pedro de Cariruaçu. Os leigos, que foram escolhdios pelos próprios habitantes das duas capelas sem nenhuma indicação por parte do Pároco, são casados, tendo um dêles mais de 50 anos e os outros de 35 a 45 anos.

Preparação — Os leigos, que receberam os poderes no dia 30 de outubro último, tiveram uma preparação mais remota feita pelo Pároco, desde o mês de julho, e fizeram também um estágio na sede do Bispado. No cerimonial de "ordenação" o Bispo fêz a entrega da Sagrada Escritura, constituindo-os Dirigentes do dia do Senhor. Veio em seguida a entrega da batina com os componentes poderes para distribuir a Comunhão. Para a administração eucarística os leigos deverão usar a batina e a sobrepeliz, sendo que mensalmente virá o Vigário para celebrar a Missa e renovar as Sagradas Espécies.

Senado da Igreja de Curitiba

Para assessorarem no trabalho pastoral ao sr. Arcebispo de Curitiba, e em decorrência dos Decretos Conciliares "Christus Dominus e Presbyterorum Ordinis" foi constituído o primeiro Senado Sacerdotal de Curitiba. Como se sabe, as paróquias da Arquidiocese de Curitiba acham-se divididas em quatro setores, a saber: Setor Centro, BR-116, Portão e Interior. Tendo cada setor processado eleições diretas, porém, secretas, foram eleitos os seguintes sacerdotes, na ordem dos setores, já indicada. Mons. Bernardo José, pároco de Guadalupe e Pe. José Aloísio Bzunek, pároco de S. Terezinha (Setor Central) Pe. Agostinho Marochi, pároco de Tarumã e Pe. Afonso Sandmann, vigário do Cristo Rei (Setor BR-116), Pe. Irio Dalla Costa, vigário de Santa Felicidade e Pe. Ladislau Jubel, pároco de Vila Isabel (Setor Portão); Cônego Alberto Rogaczewski, pároco de Campo Largo e Pe. Pedro Fuss, vigário de São José dos Pinhais (Setor Interior).

O Senado é distinto do Cabido da Catedral e do Conselho Pastoral.

NÔVO IMPULSO, TAMBÉM NO "LUD"

Com o objetivo de aceleração e melhoramento dos trabalhos gráficos, foi adquirida, na Alemanha, uma nova máquina de imprimir "Heidelberg", totalmente automática.

No clichê, vista parcial da "Heidelberg Cilindrica", o Sr. Arcebispo que procedeu a bênção da máquina, dirigentes da Gráfica Vicentina, convidados e empregados.

Tratamento para a Infidelidade

LONDRES — Em um hospital britânico, está sendo usado um tratamento para a cura da infidelidade conjugal. O "paciente" é colocado em uma câmara escura, diante de uma tela cinematográfica. Alternadamente, aparecem na tela a imagem de sua espôsa e de sua amante, sendo que neste último caso o marido infiél recebe um choque elétrico de cêrca de 70 voltes. Os médicos que estão experimentando em seus clientes o nôvo tratamento afirmam que êle está dando ótimos resultados. Os médicos não revelaram, entretanto, o método que as mulheres usam para levar seus esposos ao hospital.

APURAÇÃO DOS VOTOS NO PARANÁ

Com o resultado final distribuído pelo Tribunal Regional Eleitoral, são os seguintes os novos Deputados Federais e Estaduais, eleitos no pleito do dia 15 p.p.: João Paulino, Alberto Franco Ferreira da Costa, Accioly Filho, Zacarias Seleme, Haroldo Leon Perez, Alípio Aires de Carvalho, Cid Rocha, Emílio Gomes, Jorge Curi, Agostinho Rodrigues, Hermes Macedo, Antônio Ueno, Justino Alves Pereira, Minoro Miamoto, Moacir Silvestre, Hélio Romagnoli, Lírio Bertoli, Mário Braga Ramos e José Carlos Leprevost, pertencentes à ARENA. Léo de Almeida Neves, José Richa, Renato Celidônio, Fernando Gama e Antônio Anibelli, do Partido oposicionista.

Para Assembléia Legislativa, ARENA elegeu 37 Deputados: Anibal Curi, Arnaldo Busato, Luiz Cruz, João Mansur, Mattos Leão, Armando Quiroz, David Federmann, Ivo Tomazoni, Túlio Vargas, Roberto Galvani, Wilson Fortes, Fabiano Braga Cortes, Artur de Souza, Jorge Nassar, Benedito Pinto Dias, Francisco Scorsin, Gabriel Manoel, Leopoldo Jacomel, Olavo Ferreira, Paulo Poli, Abrahão Miguel, Agnaldo Pereira Lima, Constantino Kotzias, Erondy Silvério, Igo Losso, Luiz Renato Malucelli, Jorge Sato, Olivio Belich, Ovídio Franzoni, Paulo Camargo, Renato Bueno, Miran Pirih, Miguel Dinizo, Fuad Naclí, Seme Scaf, Haroldo Bianchi, Emílio Carazzai. MDB tem oito Deputados Estaduais: Jacinto Simões, Alencar Furtado, Walmor Giavarina, Silvio de Barros, Sinval Martins, Nelson Buffara, Lázaro Servo e Eurico Batista Rosas.

Oleoduto e o Xisto Paranaense

Para defender a tese do oleoduto entre Paranaguá e Curitiba, o Governador alinha, ainda, uma série de outros argumentos, na exposição ao Presidente da República. Dentre êles, destaca o fato de que "na perspectiva da política petrolífera, em desenvolvimento no Paraná, em breve teremos óleo de xisto proveniente de São Mateus do Sul e que poderia fluir para Paranaguá, através do sistema de dutos".

E, também que "há que se considerar que estão, virtualmente, concluídos os trabalhos do oleoduto em Sergipe e que, em breve, finalizarão os de São Sebastião, seguindo-se a conclusão do que se implanta em Tramandaí. O contingente de técnicos dessas áreas poderia ser deslocado para a realização do oleoduto entre Paranaguá e Curitiba, aduzindo-se, ainda, que o material necessário para a obra já está sendo fabricado no mercado brasileiro".

INTERÊSSE DE UMA REGIÃO

Na frente de luta que está abrindo, no plano nacional, para que o Paraná tenha êsse oleoduto, o Governador Paulo Pimentel sublinha às autoridades nacionais que êsse sistema, "antes de ser solução para problemas regionais, responde a uma formula econômica de interêsse, também, nacional".

Os estudos técnicos que estão sendo enviados para o Presidente da Republica e àquelas outras autoridades foram realizados pelo Departamento Econômico da Federação do Comércio do Paraná e entregues ao sr. Paulo Pimentel, que determinou aos setores técnicos do govêrno estadual um exame sôbre a matéria. Aprovando a tese da implantação dêsse oleoduto, o chefe do Executivo afirmou aos srs. Osmário Zilli, José Luiz Guerra Rego, Generoso Marques dos Santos Neto e Egidio Pereira, diretores dessa entidade classista que comandará a luta em favor dêsse sistema que "responde aos interêsses do desenvolvimento econômico do Paraná.

AINDA O CASO KENNEDY

SAN ANTONIO, Texas — Em entrevista concedida a uma emissora de televisão, a sra. Marguerit Oswald, mãe do suposto assassino do presidente John Kennedy, reiterou sua confiança de que seu filho não foi o assassino, mas afirmou: "Desejo que se prove se meu filho é realmente inocente ou culpado e, para isso, eu estaria disposta a que se provasse a sua culpabilidade".

Mais adiante, afirmou: "Creio que o policial Tippit é a chave deste mistério. Estou convencida de que se se esclarecer o assassinio de Tippit se terá a chave do enigma".

Finalmente, a sra. Oswald exprimiu o seu reconhecimento aos membros da "Comissão Warren", mas frisou que, em suas conclusões, os membros da Comissão cometeram erros alheios à sua vontade. Depois de admitir que a Comissão reuniu indícios contro seu filho, a mãe de Lee Harvey Oswald afirmou que não se apresentou, contudo, uma prova concludente.